

http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E

Usnesení přijaté Valným shromážděním dne 25. září 2015

70/1. Přeměna našeho světa: Agenda 2030 pro udržitelný rozvoj (program)

Valné shromáždění

schválilo následující závěrečný dokument summitu Organizace spojených národů pro přijetí Agendy pro rozvoj po roce 2015:

Přeměna našeho světa: Agenda 2030 pro udržitelný rozvoj

Úvod

Tato Agenda je akčním plánem pro lidi, planetu a prosperitu. Usiluje také o posílení univerzálního míru ve větší svobodě. Uznáváme, že vymýcení chudoby ve všech jejích formách a rozměrech, včetně extrémní chudoby, je největší globální výzvou a nepostradatelným požadavkem na udržitelný rozvoj.

Všechny země a všechny zainteresované strany, které jednají v partnerství pro spolupráci, začlení tento plán. Jsme odhodláni osvobodit lidskou rasu od tyranie chudoby a chceme smířit a zabezpečit naši planetu. Jsme odhodláni podniknout odvážné a transformační kroky, které jsou naléhavě zapotřebí, aby svět přenesly na udržitelnou a pevnou cestu. Když se vydáme na tuto společnou cestu, slíbujeme, že nikdo nezůstane pozadu.

17 met udržitelného rozvoje a 169 cílů, které dnes oznamujeme, ukazují rozsah a ambice této nové univerzální Agendy. Tyto cíle se snaží stavět na rozvojových cílech tisíciletí a dokončit to, čeho nedosáhly. Usilují o realizaci lidských práv pro všechny a dosažení genderové rovnosti a posílení postavení všech žen a dívek. Jsou sjednocené a nedělitelné a vyvažují tři rozměry udržitelného rozvoje: ekonomické, sociální a ekologické.

Metý a cíle budou podněcovat akce v příštích 15 letech v oblastech, které mají zásadní význam pro lidstvo a planetu.

Lidé

Jsme odhodláni ukončit chudobu a hlad ve všech svých podobách a rozměrech a zajistit, aby všechny lidské bytosti mohly naplnit svůj potenciál v důstojnosti a rovnosti a ve zdravém životním prostředí.

Planeta

Jsme odhodláni chránit planetu před úpadkem, a to i prostřednictvím udržitelné spotřeby a výroby, udržitelného řízení jejích přírodních zdrojů a přijetím naléhavých opatření v oblasti změny klimatu, aby mohla podporovat potřeby současných a budoucích generací.

Prosperita

Jsme odhodláni zajistit, aby všichni lidé mohli mít bohatý a naplňující život a aby se ekonomický, sociální a technologický pokrok uskutečňoval v souladu s přírodou.

Mír

Jsme odhodláni podporovat mírové, spravedlivé a inkluzivní společnosti, které jsou prosty strachu a násilí. Neexistuje žádný udržitelný rozvoj bez míru a žádný mír bez udržitelného rozvoje.

Partnerství

Jsme odhodláni zmobilizovat prostředky potřebné k provádění této Agendy prostřednictvím revitalizovaného globálního partnerství pro udržitelný rozvoj, která je založena na duchu posílené globální solidarity, zaměřené zejména na potřeby nejchudších a nejzranitelnějších a za účasti všech zemí, všech zúčastněným stran a všeho lidu.

Vzájemné vazby a integrovaný charakter cílů udržitelného rozvoje mají zásadní význam pro zajištění toho, aby byl účel nové Agendy realizován. Pokud si uvědomíme naše ambice v celém rozsahu této Agendy, životy všech budou nesmírně vylepšeny a náš svět bude proměněn k lepšímu.

Prohlášení

Úvod

1. My, hlavy států a vlád a vysocí představitelé, kteří se sešli v sídle Organizace spojených národů v New Yorku ve dnech 25.-27. září 2015, jelikož organizace oslavila sedmdesáté výročí, jsme se dnes rozhodli pro nové globální cíle udržitelného rozvoje.
2. Ve jménu národů, kterým sloužíme, jsme přijali historické rozhodnutí o komplexním, dalekosáhlém a na lidi zaměřeném souboru univerzálních a transformačních met a cílů. Snažíme se neúnavně pracovat na plném uskutečnění této Agendy do roku 2030. Uznáváme, že vymýcení chudoby ve všech jejích formách a rozměrech, včetně extrémní chudoby, je největší globální výzvou a nepostradatelným požadavkem na udržitelný rozvoj. Jsme odhodláni dosáhnout udržitelného rozvoje ve třech rozměrech - ekonomickém, sociálním a ekologickém - vyváženým a integrovaným způsobem. Dále budeme vycházet z úspěchů rozvojových cílů tisíciletí a budeme usilovat o řešení jejich nedokončených záležitostí.
3. Předsevzali jsme si, že od této chvíle do roku 2030, ukončíme chudobu a hlad všude; budeme bojovat proti nerovnostem v rámci zemí i mezi nimi; budovat mírové, spravedlivé a inkluzivní společnosti; chránit lidská práva a podporovat genderovou rovnost a posilovat postavení žen a dívek; a zajistíme trvalou ochranu planety a jejích přírodních zdrojů. Vyřešíme také vytvoření podmínek pro udržitelný, inkluzivní a trvalý hospodářský růst, sdílenou prosperitu a důstojnou práci pro všechny, s přihlédnutím k různým úrovním národního rozvoje a kapacit.
4. Když se vydáme na tuto úžasnou společnou cestu, slibujeme, že nikdo nezůstane pozadu. Uznávající, že důstojnost lidské osobnosti je zásadní, přejeme si, aby tyto mety a cíle byly splněny pro všechny národy, lid a pro všechny vrstvy společnosti. A budeme usilovat, abychom dosáhli až za hranice svých možností.
5. Jedná se o Agendu bezprecedentního rozsahu a významu. Je uznávána všemi zeměmi a je použitelná pro všechny, s přihlédnutím k různým národním skutečnostem, kapacitám a úrovním rozvoje a respektuje národní politiky a priority. Jedná se o univerzální mety a cíle, které zahrnují celý svět, rozvinuté i rozvojové země. Tyto cíle jsou sjednocené a nedělitelné a vyvažují tři rozměry udržitelného rozvoje.
6. Tyto mety a cíle jsou výsledkem více než dvou let intenzivní veřejné konzultace a spolupráce s občanskou společností a dalšími zainteresovanými stranami na celém světě, které věnovaly zvláštní pozornost hlasům těch nejchudších a nejzranitelnějších. Tato konzultace zahrnovala cennou práci, kterou uskutečnila Otevřená pracovní skupina Valného shromáždění pro cíle udržitelného rozvoje a Organizace spojených národů, jejíž generální tajemník poskytl

v prosinci 2014 souhrnnou zprávu.

Naše vize

7. V těchto letech a cílech vytyčujeme nanejvýše ambiciózní a transformační vizi.

Předjímáme svět bez chudoby, hladu, nemocí a bídy, kde může prospívat vše živé.

Předpokládáme svět bez strachu a násilí. Svět s univerzální gramotností. Svět se spravedlivým a všeobecným přístupem ke kvalitnímu vzdělávání na všech úrovních, ke zdravotní péči a sociální ochraně, kde je zajištěna fyzická, duševní a sociální prosperita. Svět, v němž znovu potvrzujeme naše závazky, týkající se lidského práva na bezpečnou pitnou vodu a hygienu a svět, kde se zlepšuje hygiena; a kde je dostatek potravin, bezpečných, cenově dostupných a výživných. Svět, kde jsou lidská bydliště bezpečná, odolná a udržitelná a kde existuje všeobecný přístup k cenově dostupným, spolehlivým a udržitelným zdrojům energie.

8. Předpokládáme svět univerzálního respektování lidských práv a lidské důstojnosti, vlády práva, spravedlnosti, rovnosti a nediskriminace; respektování rasy, etnicity a kulturní rozmanitosti; a rovných příležitostí, které umožňují plnou realizaci lidského potenciálu a přispívají ke sdílené prosperitě. Svět, který investuje do svých dětí a v němž každé dítě vyrůstá bez násilí a vykořisťování. Svět, v němž každá žena a dívkažívá plně rovnosti s muži a všechny právní, sociální a ekonomické překážky jejich posílení byly odstraněny. Spravedlivý, rovný, tolerantní, otevřený a sociálně inkluzivní svět, v němž jsou splněny potřeby těch nejzranitelnějších.

9. Předpokládáme svět, ve kterém má každá země trvalý, inkluzivní a udržitelný hospodářský růst a slušnou práci pro všechny. Svět, ve kterém je vše udržitelné, modely spotřeby a výroby, využívání všech přírodních zdrojů - od ovzduší až po zemi, od řek, jezer, podzemních vod až po oceány a moře. Svět, v němž jsou demokracie, řádná správa věcí veřejných a právní stát, jakož i příznivé prostředí na vnitrostátní i mezinárodní úrovni, nezbytné pro udržitelný rozvoj, včetně udržitelného a inkluzivního hospodářského růstu, sociálního rozvoje, ochrany životního prostředí a vymýcení chudoby a hladu. Svět, ve kterém jsou rozvoj a užívání technologie citlivé ke klimatu, respektují biologickou rozmanitost a jsou odolné. Svět, v němž lidstvo žije v souladu s přírodou a ve kterém jsou chráněna volně žijící zvířata a jiné živé druhy.

Naše společné zásady a závazky

10. Nová Agenda se řídí cíli a zásadami Charty Organizace spojených národů, včetně plného respektování mezinárodního práva. Je zakotvena ve Všeobecné deklaraci lidských práv, v mezinárodních smlouvách o lidských právech, v Deklaraci tisíciletí a v závěrech dokumentu Světového summitu z roku 2005. Je ovlivněna dalšími nástroji, jako je Deklarace o právu na rozvoj.

11. Znovu potvrzujeme výsledky všech významných konferencí a summitů OSN, které položily pevný základ udržitelného rozvoje a pomohly při vytváření nové Agendy. Mezi ně patří Deklarace z Rio de Janeira o životním prostředí a rozvoji, Světový summit o udržitelném rozvoji, Světový summit o sociálním rozvoji, Akční program Mezinárodní konference o populaci a rozvoji, Pekingská akční platforma a Konference OSN o udržitelném rozvoji. Rovněž znovu potvrzujeme pokračování těchto konferencí, včetně výsledků čtvrté konference Organizace spojených národů o nejméně rozvinutých zemích, třetí mezinárodní konference o rozvoji malých ostrovních států, Druhá konference Organizace spojených národů o vnitrozemských rozvojových zemích a Třetí světová konference OSN o snižování rizika katastrof.

12. Znovu potvrzujeme všechny zásady Deklarace z Ria de Janeira o životním prostředí a rozvoji, včetně zásady společných, ale odstupňovaných odpovědností, jak je stanoveno v její zásadě 7.

13. Výzvy a závazky zahrnuté na těchto významných konferencích a summitech jsou vzájemně propojeny a vyžadují integrovaná řešení. K jejich účinnému řešení je zapotřebí nový přístup. Udržitelný rozvoj uznává, že odstranění chudoby ve všech jejích formách a rozměrech, boj proti nerovnosti v rámci zemí a mezi nimi, zachování planety, vytváření trvale udržitelného, inkluzivního a trvalého hospodářského růstu a podpora sociálního začleňování jsou navzájem propojené a vzájemně závislé.

Náš svět dnes

14. Setkáváme se v době obrovských výzev udržitelného rozvoje. Miliardy našich občanů i nadále žijí v chudobě a jim byl odepřen důstojný život. V zemích a mezi zeměmi rostou nerovnosti. Existují obrovské rozdíly v příležitostech, bohatství a moci. Genderová nerovnost zůstává klíčovou výzvou. Nezaměstnanost, zejména nezaměstnanost mládeže, je hlavní obavou. Globální ohrožení zdraví, častější a intenzivnější přírodní katastrofy, spirálovité konflikty, násilný extremismus, terorismus a související humanitární krize a nucené vysídlení lidí hrozí, že zvrátí většinu pokroku v rozvoji dosaženého v posledních desetiletích. Úbytek přírodních zdrojů a nepříznivé dopady zhoršování životního prostředí, včetně desertifikace, sucha, degradace půdy, nedostatku sladké vody a ztráta biologické rozmanitosti, zhoršují stav a přispívají k seznamu výzev, kterým čelí lidstvo. Změna klimatu je jednou z největších výzev naší doby a její nepříznivé dopady narušují schopnost všech zemí dosáhnout udržitelného rozvoje. Zvyšování světové teploty, nárůst hladiny moře, okyselování oceánů a další dopady změny klimatu mají vážný dopad na pobřežní oblasti a na nízko položené pobřežní země, včetně mnoha nejméně rozvinutých zemí a malých ostrovních rozvojových států. Přežití mnoha společností a systémů biologické podpory planety je ohroženo.

15. Je to ale také doba nesmírné příležitosti. Významného pokroku bylo dosaženo při řešení mnoha výzev v oblasti rozvoje. V minulé generaci se z extrémní chudoby vymanily stovky milionů lidí. Přístup ke vzdělání se výrazně zvýšil jak u chlapců, tak u dívek. Rozšiřování informačních a komunikačních technologií a globální propojenosti má velký potenciál k urychlení lidského pokroku, překlenutím digitální propasti a rozvíjením znalostní společnosti, stejně jako rozvíjením vědecké a technologické inovace v různých oblastech, pokud jde o medicínu a energii.

16. Před téměř 15 lety byly dohodnuty rozvojové cíle tisíciletí (MDGs = Millennium Development Goals). Ty poskytly důležitý rámec pro rozvoj a v řadě oblastí bylo dosaženo významného pokroku. Pokrok však byl nerovnoměrný, zejména v Africe, v nejméně rozvinutých zemích, v rozvojových vnitrozemských zemích a v malých ostrovních rozvojových státech, a některé z rozvojových cílů tisíciletí zůstávají nedokončeny, zejména pokud jde o zdraví matek, novorozenců a dětí a reprodukčního (rozmnožovacího) zdraví. Opakovaně se zavazujeme k plné realizaci všech rozvojových cílů tisíciletí, včetně nedokončených rozvojových cílů tisíciletí, zejména poskytnutím zaměřené a zvýšené pomoci nejméně rozvinutým zemím a dalším zemím ve zvláštních situacích v souladu s příslušnými podpůrnými programy. Nová Agenda vychází z rozvojových cílů tisíciletí a usiluje o dokončení toho, čeho ještě nedosáhly, zejména co se týká těch nejzranitelnějších.

17. Ve svém rozsahu však rámec, který dnes oznamujeme, jde daleko za rozvojové cíle tisíciletí. Kromě pokračujících rozvojových priorit, jako je vymýcení chudoby, zdraví, vzdělávání, zabezpečení potravin a výživy, stanovuje širokou škálu ekonomických, sociálních

a environmentálních cílů. Zároveň slibuje mírumilovnější a inkluzivnější společnosti. Také rozhodujícím způsobem definuje způsoby realizace. Zvažujeme integrovaný přístup, pro který jsme se rozhodli, v jehož rámci existují hluboká propojení a mnoho průřezových prvků met a cílů.

Nová Agenda

18. Oznamujeme dnes 17 cílů udržitelného rozvoje se 169 souvisejícími cíli, které jsou integrované a nedělitelné. Nikdy předtím se světoví vůdci nedohodli na společném postupu a úsilí v rámci tak širokého a univerzálního politického programu. Společně vystupujeme na cestě k udržitelnému rozvoji, společně se věnujeme snahám o celosvětový rozvoj a spolupráci "win-win" (obě strany získávají), která může přinést obrovské zisky všem zemím a všem částem světa. Znovu potvrzujeme, že každý stát má a svobodně vykonává plnou stálou suverenitu nad veškerým svým bohatstvím, přírodními zdroji a hospodářskou činností. Budeme provádět Agendu k plnému užítku pro všechny, pro dnešní generaci a pro budoucí generace. Přitom znovu potvrzujeme náš závazek k mezinárodnímu právu a zdůrazňujeme, že Agenda musí být provedena způsobem, který je v souladu s právy a povinnostmi států podle mezinárodního práva.

19. Znovu potvrzujeme význam Všeobecné deklarace lidských práv a dalších mezinárodních nástrojů týkajících se lidských práv a mezinárodního práva. Zdůrazňujeme odpovědnosti všech států v souladu s Chartou Organizace spojených národů respektovat, chránit a prosazovat lidská práva a základní svobody pro všechny bez rozdílu jakéhokoliv druhu, rasy, barvy, pohlaví, jazyka, náboženství, politického nebo jiného názoru, národního či sociálního původu, majetku, původu, zdravotního postižení nebo jiného statusu.

20. Uskutečňování genderové rovnosti a posílení postavení žen a dívek významně přispěje k pokroku v rámci všech met a cílů. Dosažení plného lidského potenciálu a udržitelného rozvoje není možné, pokud bude polovině lidstva i nadále odepřena plná lidská práva a příležitosti. Ženy a dívky musí mít stejný přístup ke kvalitnímu vzdělání, hospodářským zdrojům a politické účasti, stejně jako rovným příležitostem pro muže a chlapce pro zaměstnání, vedení a rozhodování na všech úrovních. Budeme usilovat o výrazné zvýšení investic, aby se odstranily genderové rozdíly a posílila se podpora institucím v oblasti genderové rovnosti a posílení postavení žen na celosvětové, regionální a národní úrovni. Všechny formy diskriminace a násilí vůči ženám a dívkám budou odstraněny, a to prostřednictvím angažovanosti mužů a chlapců. Systematické zohledňování rovnosti genderové perspektivy v provádění Agendy je zásadní.

21. Nové mety a cíle vstoupí v platnost dne 1. ledna 2016 a budou řídit rozhodnutí, která přijmeme v příštích patnácti letech. Všichni budeme usilovat o uskutečnění Agendy v našich zemích a na regionální a světové úrovni s přihlédnutím k různým národním skutečnostem, kapacitám a úrovním rozvoje a dodržování národních politik a priorit. Budeme respektovat prostor vnitrostátních politik pro udržitelný, inkluzivní a udržitelný hospodářský růst, zejména pro rozvojové státy, při zachování souladu s příslušnými mezinárodními pravidly a závazky. Uznáváme také význam regionálního a sub-regionálního rozměru, regionální hospodářské integrace a propojenosti v udržitelném rozvoji. Regionální a sub-regionální rámce mohou usnadnit efektivní posun politik udržitelného rozvoje do konkrétních opatření na národní úrovni.

22. Každá země čelí konkrétním výzvám při prosazování udržitelného rozvoje. Nejzranitelnější země, zejména africké země, nejméně rozvinuté země, vnitrozemské

rozvojové země a malé ostrovní rozvojové státy, si zasluhují zvláštní pozornost, stejně jako země v konfliktních a post-konfliktních situacích. V řadě zemí se středními příjmy existují také vážné problémy.

23. Osoby, které jsou zranitelné, musí být posíleny. Ti, jejichž potřeby se odrážejí v Agendě, zahrnují všechny děti, mládež, osoby se zdravotním postižením (z nichž více než 80% žije v chudobě), lidé s HIV / AIDS, starší osoby, domorodé obyvatelstvo, uprchlíci a osoby vnitřně vysídlené a migranti. Rozhodli jsme se přijmout další účinná opatření a kroky v souladu s mezinárodním právem, abychom odstranili překážky a omezení, posílili podporu a uspokojili zvláštní potřeby lidí žijících v oblastech postižených komplexními humanitárními mimořádnými událostmi a v oblastech postižených terorismem.

24. Jsme odhodláni ukončit chudobu ve všech jejích formách a rozměrech, včetně vymýcení extrémní chudoby do roku 2030. Všichni lidé musí mít základní životní úroveň, prostřednictvím systémů sociální ochrany. Jsme také rozhodnutí ukončit hlad a dosáhnout především potravinové bezpečnosti a ukončit všechny formy podvýživy. V této souvislosti znovu potvrzujeme důležitou úlohu a komplexní povahu Výboru pro světovou potravinovou bezpečnost a vítáme Římskou deklaraci o výživě a Akční program. Budeme věnovat prostředky rozvoji venkovských oblastí a udržitelnému zemědělství a rybolovu, podpoře drobných zemědělců, zejména farmářkám, pastevkyním a rybářkám v rozvojových zemích, zejména v nejméně rozvinutých zemích.

25. Zavazujeme se k poskytování inkluzivního, spravedlivého a kvalitního vzdělávání na všech úrovních - v předškolním, v primárním, sekundárním, terciárním, technickém a odborném vzdělávání. Všichni lidé, bez ohledu na pohlaví, věk, rasu nebo etnickou příslušnost a osoby se zdravotním postižením, migranti, domorodé obyvatelstvo, děti a mládež, zejména osoby v citlivých situacích, by měly mít přístup k příležitostem celoživotního vzdělávání, které jim pomůže získat znalosti a dovednosti potřebné k využívání příležitostí a plné účasti v společnosti. Budeme usilovat, abychom poskytli dětem a mládeži pečující životní prostředí, aby plně uspokojovalo jejich práva a schopnosti, a pomohlo našim zemím k využití jejich demografické dividendy (možnosti), a to i prostřednictvím bezpečných škol a soudržných komunit a rodin.

26. Abychom podpořili fyzické a duševní zdraví a blahobyt a abychom prodloužili očekávanou délku života pro všechny, musíme dosáhnout univerzálního zdravotního pokrytí a přístupu ke kvalitní zdravotní péči. Nikdo nesmí být zanechán svému osudu. Zavazujeme se urychlit dosavadní pokrok při snižování úmrtnosti novorozenců, dětí a matek ukončením všech úmrtí, kterým lze předejít, do roku 2030. Zavázali jsme se zajistit univerzální přístup k službám sexuální a reprodukční péče včetně plánování rodiny, informací a vzdělávání. Rovněž urychlíme pokrok dosažený v boji proti malárii, HIV / AIDS, tuberkulóze, hepatitidě, Ebolě a jiným přenosným chorobám a epidemiím, včetně řešení rostoucí antimikrobiální odolnosti a problému nekontrolovaných chorob postihujících rozvojové země. Zavazujeme se předcházet a léčit nepřenositelné nemoci, včetně poruch chování, vývojových a neurologických poruch, které představují hlavní výzvu pro udržitelný rozvoj.

Světová zdravotnická organizace, dokument EB 136/8, přílohy I a II.

27. Budeme se snažit vybudovat silné ekonomické základy pro všechny naše země. Trvalý, inkluzivní a udržitelný hospodářský růst je pro prosperitu nezbytný. To bude možné pouze tehdy, pokud se rozdělí bohatství a bude se řešit nerovnost příjmů. Budeme pracovat na budování dynamických, udržitelných, inovativních a na lidi zaměřených ekonomik, podporující zaměstnanost mladých lidí a posílení ekonomického postavení žen, a především

slušnou práci pro všechny. Vymýtíme nucenou práci a obchodování s lidmi a ukončíme dětskou práci ve všech jejích formách. Všechny země budou mít prospěch ze zdravé a vzdělané pracovní síly se znalostmi a dovednostmi potřebnými pro produktivní a naplňující práci a plnou účastí ve společnosti. Posílíme výrobní kapacity nejméně rozvinutých zemí ve všech odvětvích, a to i prostřednictvím strukturální transformace. Budeme přijímat politiky, které zvýší výrobní kapacity, produktivitu a produktivní zaměstnanost; finanční začlenění; udržitelné zemědělství, pastevectví a rozvoj rybníkářství; udržitelný průmyslový rozvoj; univerzální přístup k cenově dostupným, spolehlivým, udržitelným a moderním energetickým službám; udržitelným dopravním systémům; a kvalitní a odolné infrastrukturu.

28. Zavazujeme se provádět zásadní změny ve způsobu, jakým naše společnosti vyrábějí a spotřebovávají zboží a služby. Vlády, mezinárodní organizace, podnikatelský sektor a další nestátní subjekty a jednotlivci musí přispívat ke změně neudržitelných způsobů spotřeby a výroby, a to prostřednictvím mobilizace všech zdrojů finančních a technických prostředků na posílení rozvoje vědeckých, technologických a inovačních kapacit rozvojových zemí, aby tyto země pokročily směrem k udržitelnějším způsobům spotřeby a výroby. Podporujeme realizaci *Desetiletého rámce programů* pro udržitelnou spotřebu a výrobu. Všechny země podniknou kroky pod vedením rozvinutých zemí a zohlední rozvoj a schopnosti rozvojových zemí.

29. Uznáváme pozitivní přínos migrantů pro inkluzivní růst a udržitelný rozvoj. Uznáváme také, že mezinárodní migrace je vícerozměrná realita, která má zásadní význam pro rozvoj zemí původu, tranzitu a určení, což vyžaduje soudržné a komplexní reakce. Budeme spolupracovat na mezinárodní úrovni, abychom zajistili bezpečnou, řádnou a pravidelnou migraci zahrnující plné dodržování lidských práv a humánní zacházení s migranty bez ohledu na jejich migrační status a vysídlenými osobami. Taková spolupráce by měla také posílit odolnost komunit, které hostí uprchlíky, zejména v rozvojových zemích. Zdůrazňujeme právo migrantů na návrat do země jejich občanství a připomínáme, že státy musí zajistit, aby jejich státní příslušníci byli navraceni řádně.

30. Státy jsou důrazně vyzývány, aby se zdržely prosazování a uplatňování jakýchkoli jednostranných hospodářských, finančních nebo obchodních opatření, která nejsou v souladu s mezinárodním právem a Chartou Spojených národů, která brání plnému dosažení hospodářského a sociálního rozvoje, zejména v rozvojových zemích.

31. Uznáváme, že *Rámcová úmluva Organizace spojených národů o změně klimatu* je primárním mezinárodním mezivládním fórem pro vyjednávání globální reakce na změnu klimatu. Jsme odhodláni rozhodně řešit hrozbu, kterou představuje změna klimatu a zhoršování životního prostředí. Globální povaha změny klimatu vyžaduje co nejširší mezinárodní spolupráci zaměřenou na urychlení snížení globálních emisí skleníkových plynů a řešení přizpůsobení se nepříznivým dopadům změny klimatu. Zaznamenáváme s vážnou obavou významnou mezeru mezi souhrnným účinkem závazků smluvních stran na snížení globálních ročních emisí skleníkových plynů do roku 2020 a souhrnnými emisními cestami, které jsou v souladu s pravděpodobnou šancí, že se zadrží nárůst celosvětové průměrné teploty pod 2 stupni Celsia, nebo o 1,5 stupně Celsia nad úroveň před industrializací.

32. Při pohledu na dvacáté první zasedání konference v Paříži (COP21) v prosinci, zdůrazňujeme závazek všech států pracovat na ambiciózní a univerzální dohodě o klimatu. Znovu potvrzujeme, že protokol, další právní nástroj nebo dohodnutý výsledek s právním účinkem podle Úmluvy použitelný pro všechny strany vyváženým způsobem řeší mimo jiné zmírňování, přizpůsobení, financování, rozvoj technologií a přenos a budování kapacit; a transparentnost akcí a podpory.

33. Uznáváme, že sociální a hospodářský rozvoj závisí na udržitelném řízení přírodních zdrojů naší planety. Jsme proto odhodláni zachovat a udržitelně využívat oceány a moře, sladkovodní zdroje, stejně jako lesy, hory a suchozemské oblasti a chránit biodiverzitu, ekosystémy a volně žijící zvířata. Jsme rovněž odhodláni podporovat udržitelný cestovní ruch, vyřešit nedostatek vody a znečišťování vod, posílit spolupráci v oblasti desertifikace, prachových bouří, degradace půdy a sucha a podpořit odolnost a snižování rizika katastrof. V tomto ohledu se těšíme na třinácté setkání konference o biologické rozmanitosti (COP13), která se bude konat v Mexiku v roce 2016.

34. Uznáváme, že udržitelný městský rozvoj a řízení jsou klíčové pro kvalitu života našich lidí. Budeme spolupracovat s místními úřady a komunitami, abychom obnovili a plánovali naše města a lidská sídla tak, abychom podpořili soudržnost a osobní bezpečnost obyvatelstva a podpořili inovaci a zaměstnanost. Budeme snižovat negativní dopady městských činností a chemických látek, které jsou nebezpečné pro lidské zdraví a životní prostředí, včetně ekologického řízení a bezpečného používání chemických látek, snižování a recyklace odpadů a účinnějšího využívání vody a energie. Budeme se snažit minimalizovat dopad měst na globální klimatický systém. Budeme také brát v úvahu populační trendy a projekce v našich národních strategiích a politikách rozvoje venkova a měst. Těšíme se na nadcházející konferenci OSN o bydlení a udržitelném rozvoji měst, která se bude konat v Quito, Ekvádoru.

35. Udržitelný rozvoj nelze realizovat bez míru a bezpečnosti; a mír a bezpečnost budou ohroženy bez udržitelného rozvoje. Nová Agenda uznává potřebu vybudovat mírové, spravedlivé a inkluzivní společnosti, které poskytují rovný přístup ke spravedlnosti a které jsou založeny na dodržování lidských práv (včetně práva na rozvoj), na účinném právním státě a řádné správě věcí veřejných na všech úrovních a na transparentních, účinných a odpovědných institucích. Faktory, které vedou k násilí, nejistotě a nespravedlnosti, jako je nerovnost, korupce, špatná správa a nezákonné finanční toky a nedovolené ozbrojování, jsou řešeny v Agendě. Musíme zdvojnásobit naše úsilí o vyřešení konfliktů a předcházení konfliktům a podpořit post-konfliktní země, a to také tím, že zajistíme, že ženy budou mít roli při budování míru a budování státu. Vyzýváme k dalším účinným opatřením a krokům, které budou v souladu s mezinárodním právem přijaty, aby odstranily překážky k realizaci práva na sebeurčení národů žijících v koloniální a zahraniční okupaci, a kteréžto překážky nadále nepříznivě ovlivňují jejich hospodářský a sociální rozvoj, jakož i jejich životní prostředí.

36. Zavazujeme se, že budeme podporovat mezikulturní porozumění, toleranci, vzájemný respekt a etiku globálního občanství a sdílené odpovědnosti. Uznáváme přirozenou a kulturní rozmanitost světa a uznáváme, že všechny kultury a civilizace mohou přispět k udržitelnému rozvoji a jsou zásadním nástrojem jeho udržitelného rozvoje.

37. Sport je také důležitým prostředkem udržitelného rozvoje. Uznáváme rostoucí přínos sportu k uskutečnění rozvoje a míru při prosazování tolerance a respektu a jeho příspěvků k posílení postavení žen a mládeže, jednotlivců a komunit, jakož i cílů v oblasti zdraví, vzdělávání a sociálního začlenění.

38. V souladu s Chartou Organizace spojených národů znovu potvrzujeme potřebu respektovat územní celistvost a politickou nezávislost států.

Způsoby provádění

39. Rozsah a ambice nové Agendy vyžadují revitalizované globální partnerství, které zajistí jeho provádění. Plně se k tomu zavazujeme. Toto partnerství bude fungovat v duchu globální solidarity, zejména solidarity s těmi nejchudšími a lidmi v zranitelných situacích. Umožní

usnadnit intenzivní globální zapojení do podpory plnění všech těchto met a cílů, které spojují vlády, soukromý sektor, občanskou společnost, systém Organizace spojených národů a další subjekty a mobilizují veškeré dostupné zdroje.

40. Prostředky realizace cílů v rámci cíle 17 a v rámci každého cíle udržitelného rozvoje jsou klíčové pro realizaci naší Agendy a mají stejný význam jako ostatní mety a cíle. Agenda, včetně cílů udržitelného rozvoje, může být splněna v rámci revitalizovaného globálního partnerství pro udržitelný rozvoj, podporovaného konkrétními politikami a kroky, jak je uvedeno v závěrečném dokumentu Třetí mezinárodní konference o financování rozvoje, která se konala v Addis Abebě od 13. do 16. července 2015. Vítáme, že Valné shromáždění schvaluje Akční agendu z Addis Abeby, která je nedílnou součástí Agendy 2030 pro udržitelný rozvoj. Uznáváme, že plné provedení Akční agendy z Addis Abeby je pro dosažení met a cílů udržitelného rozvoje rozhodující.

41. Uznáváme, že každá země má primární odpovědnost za svůj vlastní hospodářský a sociální rozvoj. Tato nová Agenda se zabývá prostředky potřebnými pro plnění met a cílů. Uznáváme, že tyto cíle budou zahrnovat mobilizaci finančních zdrojů, budování kapacit a přenos technologií šetrných k životnímu prostředí do rozvojových zemí za příznivých podmínek, včetně koncesních a zvýhodněných podmínek, na základě vzájemné dohody. Veřejné finance, domácí i mezinárodní, budou hrát zásadní roli při poskytování základních služeb a veřejných statků a při urychlení stanovování dalších zdrojů financování. Uznáváme úlohu rozmanitého soukromého sektoru, od mikropodniků, přes družstva až po nadnárodní společnosti, a organizací občanské společnosti a dobročinných organizací při zavádění nové Agendy.

42. Podporujeme provádění příslušných strategií a akčních programů, včetně Istanbulské deklarace a Akčního programu, urychlené způsoby jednání Cesty SAMOA a Vídeňského akčního programu pro vnitrozemské rozvojové země na období deseti let 2014-2024, a opětovně potvrzujeme důležitost podpory Agendy 2063 Africké unie a programu Nového partnerství pro rozvoj Afriky (NEPAD), které jsou všechny nedílnou součástí nové Agendy. Uznáváme hlavní výzvu k dosažení trvalého míru a udržitelného rozvoje v zemích konfliktu a situacích po konfliktu.

43. Zdůrazňujeme, že mezinárodní veřejné finance hrají důležitou úlohu při doplnění úsilí zemí k mobilizaci veřejných zdrojů na domácím trhu, zejména v nejhudších a nejzranitelnějších zemích s omezenými domácími zdroji. Důležitým využitím mezinárodních veřejných financí, včetně oficiální rozvojové pomoci (ODA), je urychlení mobilizace dodatečných zdrojů z dalších zdrojů, veřejných i soukromých. Poskytovatelé oficiální rozvojové pomoci (ODA) znovu potvrzují své závazky, včetně závazku mnoha rozvinutých zemí dosáhnout cíle poskytovat 0,7% hrubého národního produktu pro oficiální rozvojovou pomoc rozvojovým zemím (ODA / GNI) a 0,15% až 0,2% hrubého národního produktu (ODA / GNI) nejméně rozvinutým zemím.

44. Uznáváme, že je důležité, aby mezinárodní finanční instituce v souladu se svými mandáty podporovaly politický prostor každé země, zejména rozvojových zemí. Znovu se zavazujeme k rozšíření a posílení hlasů a účasti rozvojových zemí - včetně afrických zemí, nejméně rozvinutých zemí, vnitrozemských rozvojových zemí, malých ostrovních rozvojových států a zemí se středními příjmy - v oblasti mezinárodního ekonomického rozhodování, stanovení norem a globální správy ekonomických záležitostí.

45. Uznáváme také zásadní úlohu národních parlamentů tím že uzákoní právní předpisy a

přijmou rozpočty a zajistí odpovědnost za účinné plnění našich závazků. Vlády a veřejné instituce budou rovněž úzce spolupracovat na realizaci s regionálními a místními orgány, sub-regionálními institucemi, mezinárodními institucemi, akademií, filantropickými organizacemi, dobrovolnickými skupinami a dalšími.

46. Zdůrazňujeme důležitou úlohu a komparativní výhodu přiměřeně financovaného, relevantního, koherentního a účinného systému OSN při podpoře dosahování cílů udržitelného rozvoje SDG (17 Sustainable Development Goals). I když zdůrazňujeme význam posílené národní odpovědnosti a řízení na úrovni jednotlivých zemí, vyjadřujeme naši podporu pokračujícímu ECOSOC Dialogu o dlouhodobém postavení rozvojového systému OSN v kontextu této Agendy.

Pokračování a kontrola

47. Naše vlády mají primární odpovědnost za pokračování a přezkoumávání na národních, regionálních a globálních úrovních ve vztahu k pokroku dosaženému při provádění met a cílů v nadcházejících 15 letech. Za účelem podpory zodpovědnosti vůči našim občanům zajistíme systematické sledování a přezkum na různých úrovních, jak jsou stanoveny v této Agendě a v Akční agendě z Addis Abeby. Politické fórum na vysoké úrovni pod záštitou Valného shromáždění a Hospodářské a sociální rady bude mít ústřední úlohu při **dohledu nad následnými kroky a kontrolou** na globální úrovni.

48. Na podporu této práce jsou vyvíjeny ukazatele. Budou potřebné kvalitní, přístupné, včasné a spolehlivé rozčleněné údaje, které pomohou při měření pokroku a zajistí, aby nikdo nezůstal pozadu. Tyto údaje jsou klíčové pro rozhodování. Měly by se používat údaje a informace z existujících zpravodajských mechanismů, kde je to možné. Souhlasíme se zintenzívněním našeho úsilí o posílení statistických kapacit v rozvojových zemích, zejména v afrických zemích, v nejméně rozvinutých zemích, ve vnitrozemských rozvojových zemích, v malých ostrovních rozvojových státech a zemích se středními příjmy. Zavazujeme se rozvíjet širší míry pokroku k doplnění hrubého domácího produktu (GDP).

Výzva k akci pro změnu našeho světa

49. Před sedmdesáti lety se dřívější generace světových vůdců shromáždila za účelem vytvoření OSN. Z popela války a rozdělení vytyčili tuto organizaci a hodnoty míru, dialogu a mezinárodní spolupráce, z nichž OSN vychází. Charta Organizace spojených národů je vrcholným ztělesněním těchto hodnot.

50. Dnes také přijímáme rozhodnutí velkého historického významu. Rozhodli jsme se vybudovat lepší budoucnost pro všechny lidi, včetně milionů lidí, kterým byla odepřena šance na slušné, důstojné a prospěšné životy a dosažení jejich plného lidského potenciálu. Můžeme být první generací, která uspěje v ukončení chudoby; stejně jako můžeme být posledními, kdo má šanci zachránit planetu. Svět bude lepším místem v roce 2030, kdy uspějeme v našich cílech.

51. To, co oznamujeme dnes - Agendu (program) pro celosvětovou akci pro příštích 15 let - je listina práv pro lidi a planetu ve dvacátém prvním století. Děti a mladé ženy a muži jsou rozhodujícími činiteli změn a najdou v nových cílech platformu, která nasměruje jejich nekonečné schopnosti aktivismu pro vytvoření lepšího světa.

52. "My národy" oslavujeme úvodní slova Charty Organizace spojených národů. Jsou to slova "my národy", které se dnes vydáváme na cestu směrem k roku 2030. Na naší cestě budou zapojeny jak vlády, tak parlamenty, systém Spojených národů a další mezinárodní instituce, místní orgány, domorodé obyvatelstvo, občanská společnost, podnikatelský a soukromý

sektor, vědecká a akademická obec a všichni lidé. Milióny se již zabývaly touto Agendou a budou ji vlastnit. Je to program lidu, o lidu a pro lidi, a to zajistí jeho úspěch, v což věříme.

53. Budoucnost lidstva a naší planety leží v našich rukou. Také spočívá v rukou dnešních mladých generací, které předají pochodeň budoucím generacím. Mapovali jsme cestu k udržitelnému rozvoji; záleží na nás všech, abychom zajistili, že tato cesta bude úspěšná a její výdobytky budou nezvratné.

54. V návaznosti na inkluzivní proces mezivládních jednání a na základě návrhu Otevřené pracovní skupiny pro cíle udržitelného rozvoje, která obsahuje kontextovou koncepci těchto cílů, níže jsou uvedeny mety a cíle, na kterých jsme se dohodli.

55. Mety a cíle udržitelného rozvoje jsou integrované a nedělitelné, globální povahy a univerzálně použitelné, s přihlédnutím k různým národním skutečnostem, kapacitám a úrovním rozvoje a respektování národních politik a priorit. Cíle jsou definovány jako ambiciózní a globální, přičemž každá vláda si stanoví své vlastní národní cíle, které budou řízeny celosvětovou úrovní ambicí, ale při zohlednění národních podmínek. Každá vláda se také rozhodne, jak tyto aspirační a globální cíle mají být začleněny do národních plánovacích procesů, politik a strategií. Je důležité uznat souvislost mezi udržitelným rozvojem a dalšími relevantními probíhajícími procesy v ekonomické, sociální a environmentální oblasti.

56. Při rozhodování o těchto metách a cílech uznáváme, že každá země čelí specifickým výzvám pro dosažení udržitelného rozvoje a my zdůrazňujeme zvláštní výzvy, jimž čelí nejzranitelnější země, a zejména africké země, nejméně rozvinuté země, vnitrozemské rozvojové země a malé ostrovní rozvojové státy, jakož i specifické výzvy, kterým čelí země se středními příjmy. Země v konfliktních situacích také potřebují zvláštní pozornost.

57. Uznáváme, že základní údaje pro několik cílů zůstávají nedostupné a vyzýváme k větší podpoře posílení shromažďování údajů a budování kapacit v členských státech, abychom vytvořili národní a celosvětové výchozí body tam, kde dosud neexistují. Zavazujeme se řešit tento nedostatek v oblasti shromažďování údajů, abychom lépe informovali o měření pokroku, zejména pokud jde o cíle, u kterých neexistují jasné číselné cíle.

58. Podporujeme pokračující úsilí států v jiných fórech zaměřených na řešení klíčových otázek, které představují potenciální výzvy pro provádění naší Agendy, a respektujeme nezávislé mandáty těchto procesů. Máme v úmyslu, aby Agenda a její provádění bez zaujatosti podpořily ostatní procesy a rozhodnutí, která jsou v ní přijata.

59. Uznáváme, že pro dosažení udržitelného rozvoje existují různé přístupy, vize, modely a nástroje dostupné každé zemi v souladu s jejími vnitrostátními okolnostmi a prioritami; a znovu potvrzujeme, že planeta Země a její ekosystémy jsou naším společným domovem a že "Matka Země" je společným výrazem v řadě zemí a regionů.

Zahrnuto ve zprávě Otevřené pracovní skupiny Valného shromáždění o cílech udržitelného rozvoje (A / 68/970 a Corr.1, viz také A / 68/970 / Add.1-3).

Cíle udržitelného rozvoje

Cíl 1. Ukončit chudobu ve všech jejích podobách všude

Cíl 2. Ukončit hladovění, dosáhnout potravinové bezpečnosti a lepší výživy a podpořit udržitelné zemědělství

Cíl 3. Zajistit zdravý život a podporovat blahobyt pro všechny ve všech věkových kategoriích

Cíl 4. Zajistit inkluzivní a spravedlivé kvalitní vzdělávání a podporovat příležitosti pro celoživotní vzdělávání pro všechny

- Cíl 5. Dosáhnout genderové rovnosti a posilovat všechny ženy a dívky
- Cíl 6. Zajistit dostupnost vody a udržitelné spravování vody a hygienických opatření pro všechny
- Cíl 7. Zajistit přístup ke všem cenově dostupným, spolehlivým, udržitelným a moderním zdrojům energie
- Cíl 8. Podporovat trvalý, inkluzivní a udržitelný hospodářský růst, plné a produktivní zaměstnání a slušnou práci pro všechny
- Cíl 9. Budovat odolnou infrastrukturu, podporovat inkluzivní a udržitelnou industrializaci a podporovat inovace
- Cíl 10. **Snížit nerovnost uvnitř zemí a mezi zeměmi (Evropy a Afriky pozn. překl.)**
- Cíl 11. Vytvořit inkluzivní, bezpečná, odolná a udržitelná města a lidská sídla
- Cíl 12. Zajistit udržitelné modely spotřeby a výroby
- Cíl 13. Urychleně podniknout kroky v boji proti klimatickým změnám a jejich dopadech *
- Cíl 14. Zachovat a udržitelně využívat oceány, moře a mořské zdroje pro udržitelný rozvoj
- Cíl 15. Chránit, obnovit a podpořit udržitelné využívání suchozemských ekosystémů, udržitelně spravovat lesy, bojovat proti dezertifikaci (proměna půdy v poušť) a zastavit a zvrátit degradaci půdy a zastavit ztrátu biologické rozmanitosti
- Cíl 16. Podporovat mírové a inkluzivní společnosti pro udržitelný rozvoj, zajistit přístup ke spravedlnosti pro všechny a vybudovat účinné, zodpovědné a inkluzivní instituce na všech úrovních
- Cíl 17. Posílit prostředky provádění a oživit globální partnerství pro udržitelný rozvoj

* Uznávající, že Rámcová úmluva Organizace spojených národů o změně klimatu je primárním mezinárodním mezivládním fórem pro vyjednávání globální reakce na změnu klimatu.

Cíl 1. Ukončit chudobu ve všech jejích podobách všude

- 1.1 Do roku 2030 vymýtit extrémní chudobu všech lidí všude, v současné době se taková chudoba týká lidí, kteří žijí za méně než 1,25 dolaru denně
- 1.2 Do roku 2030 snížit alespoň o polovinu podíl mužů, žen a dětí všech věkových kategorií žijících v chudobě ve všech svých rozměrech podle národních definic
- 1.3 Zavést vhodné systémy a opatření sociální ochrany pro všechny, včetně plén, a do roku 2030 dosáhnout výrazného zabezpečení chudých a zranitelných
- 1.4 **Do roku 2030 zajistit, aby všichni muži a ženy, zejména chudí a zranitelní, měli stejné právo na hospodářské zdroje, stejně jako přístup k základním službám, vlastnictví a kontrolu nad pozemky a jiné formy majetku, dědictví, přírodních zdrojů, vhodné nové technologie a finanční služby, včetně mikrofinancování**
- 1.5 Do roku 2030 budovat odolnost chudých a osob v ohrožených situacích a snížit jejich vystavení a zranitelnost vůči extrémním událostem spojeným s klimatem a jiným ekonomickým, sociálním a environmentálním šokům a katastrofám
- 1.a **Zajistit významnou mobilizaci prostředků z různých zdrojů, a to i prostřednictvím zvýšené rozvojové spolupráce, aby byly rozvojovým zemím, zejména nejméně rozvinutým zemím, poskytnuty přiměřené a předvídatelné prostředky k provádění programů a politik pro ukončení chudoby ve všech jejích rozměrech**
- 1.b Vytvořit vhodné politické rámce na národní, regionální a mezinárodní úrovni, založené na rozvojových strategiích pro chudé a genderově citlivé, s cílem podpořit urychlené investice do opatření na vymýcení chudoby

Cíl 2. Ukončit hladovění, dosáhnout potravinové bezpečnosti a lepší výživy a podpořit udržitelné zemědělství

2.1 Do roku 2030 ukončit hlad a zajistit přístup všem lidem, zejména chudým a lidem v ohrožených situacích, včetně kojenců, k bezpečným, výživným a dostatečným potravinám po celý rok

2.2 Do roku 2030 ukončit všechny formy podvýživy, včetně dosažení do roku 2025 mezinárodně dohodnutých cílů týkajících se zakrnění a promarnění životů dětí ve věku do 5 let a bude řešit nutriční potřeby dospívajících dívek, těhotných a kojících žen a starších osob

2.3 Do roku 2030 zdvojnásobit zemědělskou výkonnost a příjmy drobných výrobců potravin, zejména žen, domorodých obyvatel, rodinných farmářů, pastýřů a rybářů, a to i prostřednictvím bezpečného a rovného přístupu k půdě, dalších výrobních zdrojů a vstupů, znalostí, finančních služeb, trhů a příležitostí pro přidanou hodnotu a zaměstnání mimo zemědělství

2.4 Do roku 2030 zajistit udržitelné systémy produkce potravin a zavést pružné zemědělské postupy, které zvýší produktivitu a produkci, které přispívají k udržení ekosystémů, které posilují schopnost přizpůsobit se změně klimatu, extrémnímu počasí, suchu, záplavám a dalším katastrofám a postupně zlepšují půdu a kvalitu půdy

2.5 Do roku 2020 zachovat genetickou rozmanitost osiva, pěstovaných rostlin a hospodářských a domestikovaných zvířat a jejich příbuzných volně žijících druhů, a to i prostřednictvím zdravě spravovaných a různorodých osiv a rostlinných bank na národních, regionálních a na mezinárodních úrovních a podporovat přístup k spravedlivému sdílení výhod plynoucích z využívání genetických zdrojů a souvisejících tradičních znalostí, jak bylo mezinárodně dohodnuto

2.a Zvýšit investice, včetně zvýšené mezinárodní spolupráce, do infrastruktury na venkově, zemědělského výzkumu a rozšiřování služeb, rozvoje technologií a pro rostlinné a živočišné genetické banky, aby se zvýšila kapacita zemědělské produkce v rozvojových zemích, zejména v nejméně rozvinutých zemích

2.b Upravovat a zabraňovat obchodním omezením a narušením světových zemědělských trhů, a to i paralelním odstraněním všech forem vývozních subvencí (dotací) a všech vývozních opatření se stejným účinkem v souladu s mandátem Kola z Dohá (Rozvojová agenda z Dohá)

2.c Přijmout opatření k zajištění řádného fungování trhů s potravinovými komoditami a jejich deriváty a usnadnit včasný přístup k informacím o trhu, včetně potravinových rezerv, s cílem pomoci omezit extrémní nestálost cen potravin

Cíl 3. Zajistit zdravý život a podporovat blahobyt pro všechny ve všech věkových kategoriích

3.1 do roku 2030 snížit celosvětovou úmrtnost matek na méně než 70 na 100 000 porodů

3.2 do roku 2030 ukončit úmrtí novorozenců a dětí mladších pěti let, jimž lze předejít, se všemi zeměmi, jejichž cílem je snížit neonatální úmrtnost alespoň na 12 z 1000 živě narozených a snížit úmrtí alespoň na 25 na 1000 živých narození

3.3 do roku 2030 ukončit epidemie AIDS, tuberkulózy, malárie a zanedbávaných tropických nemocí a bojovat proti hepatitidě, vodou přenosným chorobám a jiným přenosným nemocem

3.4 do roku 2030 snížit předčasnou úmrtnost na nepřenositelné nemoci o jednu třetinu prostřednictvím prevence a léčby a podpořit duševní zdraví a pohodu

3.5 Posílit prevenci a léčbu zneužívání nebezpečných látek, včetně zneužívání omamných látek a škodlivého užívání alkoholu

3.6 Do roku 2020 snížit počet smrtelných úrazů a úrazů při silničních dopravních nehodách na celém světě o polovinu

3.7 Do roku 2030 zajistit všestranný přístup k službám sexuologické a reprodukční péče, včetně plánování rodiny, informací a vzdělávání a začlenění reprodukčního zdraví do národních strategií a programů

3.8 Dosáhnout všeobecného zdravotního pojištění, včetně ochrany finančních rizik, přístupu ke kvalitním základním službám zdravotní péče a přístupu k bezpečným, účinným, kvalitním a dostupným základním lékům a očkovacím látkám pro všechny

3.9 do roku 2030 výrazně snížit počet úmrtí a nemocí způsobených nebezpečnými chemickými látkami a znečištěním ovzduší, vody a půdy

3.a Posílení zavádění rámcové úmluvy Světové zdravotnické organizace o kontrole tabáku ve všech zemích, podle potřeby

3.b Podporovat výzkum a vývoj vakcín a léků pro přenosné a nepřenosné nemoci, které se primárně dotýkají rozvojových zemí, poskytnout přístup k dostupným základním lékům a očkovacím látkám v souladu s Deklarací z Dohá o dohodě TRIPS a veřejném zdraví, která potvrzuje právo rozvojových zemí plně využít ustanovení Dohody o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví týkající se pružnosti při ochraně veřejného zdraví a zejména zajistit přístup k lékům pro všechny

3.c Podstatně zvýšit financování zdravotnictví a nábor, rozvoj, školení a udržení zdravotnických pracovníků v rozvojových zemích, zejména v nejméně rozvinutých zemích a malých ostrovních rozvojových státech

3.d Posílit kapacitu všech zemí, zejména rozvojových zemí, pro včasné varování, snižování rizik a zvládání národních a světových zdravotních rizik

Cíl 4. Zajistit inkluzivní a spravedlivě kvalitní vzdělávání a podporovat příležitosti pro celoživotní vzdělávání pro všechny

4.1 Do roku 2030 zajistit, aby všechny dívky a chlapci dokončili bezplatné, spravedlivé a kvalitní základní a střední vzdělávání, která povedou k relevantním a efektivním výsledkům učení

4.2 Do roku 2030 zajistit, aby všechny dívky a chlapci měli přístup ke kvalitnímu rozvoji, péči a předškolnímu vzdělávání v raném dětství, aby byli připraveni na základní vzdělávání

4.3 Do roku 2030 zajistit rovný přístup pro všechny ženy a muže k cenově dostupnému a kvalitnímu technickému, odbornému a terciárnímu (vysokoškolskému) vzdělání, včetně univerzit

4.4 Do roku 2030 výrazně zvýšit počet mladých lidí a dospělých, kteří mají příslušné dovednosti, včetně odborných dovedností, pro zaměstnání, slušné zaměstnání a podnikání

4.5 Do roku 2030 odstranit genderové nerovnosti ve vzdělávání a zajistit rovný přístup ke všem úrovním vzdělávání a odborné přípravy zranitelných osob, včetně osob se zdravotním postižením, domorodých obyvatel a dětí ve zranitelné situaci

4.6 Do roku 2030 zajistit, aby všechna mládež a podstatná část dospělých, jak mužů, tak žen, dosáhla gramotnosti a matematické gramotnosti

4.7 Do roku 2030 zajistit, aby všichni studenti získali znalosti a dovednosti potřebné k

podpoře udržitelného rozvoje, mimo jiné prostřednictvím vzdělávání pro udržitelný rozvoj a udržitelný životní styl, lidských práv, genderové rovnosti, podpory kultury míru a nenásilí, globálního občanství a ocenění kulturní rozmanitosti a přispění kultury k udržitelnému rozvoji

4.a Budovat a modernizovat vzdělávací zařízení, která jsou citlivá k dětem, postiženým a genderově citlivá, a poskytovat bezpečné, nenásilné, inkluzivní a účinné učební prostředí pro všechny

4.b Do roku 2020 výrazně globálně rozšířit počet stipendií dostupných rozvojovým zemím, zejména nejméně rozvinutým zemím, malým ostrovním rozvojovým státům a africkým zemím, pro zápis do vysokoškolského vzdělávání, včetně odborné přípravy a informačních a komunikačních technologií, technických, inženýrských a vědeckých programů v rozvinutých zemích a dalších rozvojových zemích

4.c Do roku 2030 podstatně zvýšit nabídku kvalifikovaných učitelů, a to i prostřednictvím mezinárodní spolupráce pro vzdělávání učitelů v rozvojových zemích, zejména nejméně rozvinutých zemí a malých ostrovních rozvojových států

Cíl 5. Dosáhnout genderové rovnosti a posilovat všechny ženy a dívky

5.1 Ukončit všechny formy diskriminace všech žen a dívek všude

5.2 Odstranit všechny formy násilí vůči všem ženám a dívkám ve veřejné i soukromé sféře, včetně obchodování s lidmi a sexuálního a jiného druhu vykořisťování

5.3 Odstranit veškeré škodlivé praktiky, jako je dětská, raná a nucená manželství a mrzačení ženských pohlavních orgánů

5.4 Uznat a ocenit neplacenou péči a domácí práci prostřednictvím poskytování veřejných služeb, infrastruktury a politik sociální ochrany a podporovat sdílenou odpovědnost v domácnosti a rodině jako národně přiměřené

5.5 Zajistit plnou a efektivní účast žen a rovnost příležitostí pro vedení na všech úrovních rozhodování v politickém, hospodářském a veřejném životě

5.6 Zajistit všeobecný přístup k sexuálnímu a reprodukčnímu zdraví a reprodukčním právům, jak bylo dohodnuto v souladu s *Akčním programem Mezinárodní konference o populaci a rozvoji* a *Pekingskou akční platformou*, a závěrečnými dokumenty jejich revizních konferencí

5.a Provádět reformy, které ženám poskytují rovná práva k hospodářským zdrojům, jakož i přístup k vlastnictví a kontrole nad pozemky a jiným formám majetku, finančním službám, dědictví a přírodním zdrojům v souladu s vnitrostátními právními předpisy

5.b Zvýšit využívání aktivujících technologií, zejména informačních a komunikačních technologií, k podpoře posílení postavení žen

5.c Přijmout a posílit řádné politiky a vymahatelné právní předpisy na podporu genderové rovnosti a posílení postavení všech žen a dívek na všech úrovních

Cíl 6. Zajistit dostupnost vody a udržitelné spravování vody a hygienických opatření pro všechny

6.1 Do roku 2030 dosáhnout všeobecného a spravedlivého přístupu k bezpečné a cenově dostupné pitné vodě pro všechny

6.2 Do roku 2030 dosáhnout přístupu k odpovídajícím a spravedlivým hygienickým opatřením pro všechny a ukončit defekaci (vyprazdňování) v otevřeném prostoru a věnovat zvláštní pozornost potřebám žen a dívek a osobám v zranitelné situaci

6.3 Do roku 2030 zlepšit jakost vody snížením znečištění, odstraněním vypouštění a minimalizací úniku nebezpečných chemických látek a materiálů, snížením podílu nečištěných

odpadních vod na polovinu a podstatným zvýšením recyklace a bezpečným opětovným použitím na celém světě

6.4 Do roku 2030 výrazně zvýšit úspornost využívání vody ve všech odvětvích a zajistit udržitelné čerpání a zásobování sladkou vodou, aby se řešil nedostatek vody a podstatně snížil počet lidí, kteří trpí nedostatkem vody

6.5 Do roku 2030 zavést integrované řízení vodních zdrojů na všech úrovních, a to i prostřednictvím přeshraniční spolupráce

6.6 Do roku 2020 chránit a obnovit ekosystémy související s vodou, včetně hor, lesů, mokřadů, řek, vodonosných vrstev a jezer

6.a Do roku 2030 rozšířit mezinárodní spolupráci a budování kapacity podpory rozvojovým zemím v činnostech a programech souvisejících s vodou a hygienou, včetně získávání vodních zdrojů, odsolování, úspora vody, čištění odpadních vod, recyklace a opětovného využití vody

6.b Podporovat a posilovat účast místních komunit na zlepšování hospodaření s vodou a odpadní vodou

Cíl 7. Zajistit přístup ke všem cenově dostupným, spolehlivým, udržitelným a moderním zdrojům energie

7.1 Do roku 2030 zajistit univerzální přístup k cenově dostupným, spolehlivým a moderním energetickým službám

7.2 Do roku 2030 podstatně zvýšit podíl obnovitelné energie v celosvětovém energetickém mixu (skladby zdrojů energie)

7.3 Do roku 2030 zdvojnásobit celkovou míru zlepšení energetické účinnosti

7.a Do roku 2030 posílit mezinárodní spolupráci s cílem usnadnit přístup k výzkumu a technologiím v oblasti čisté energie včetně obnovitelné energie, energetické účinnosti a pokročilé a čistší technologie fosilních paliv a podpořit investice do energetické infrastruktury a čisté energetické technologie

7.b Do roku 2030 rozšířit infrastrukturu a modernizovat technologii pro poskytování moderních a udržitelných energetických služeb pro všechny v rozvojových zemích, zejména v nejméně rozvinutých zemích, v malých ostrovních rozvojových státech a ve vnitrozemských rozvojových zemích, v souladu s jejich příslušnými programy podpory

Cíl 8. Podporovat trvalý, inkluzivní a udržitelný hospodářský růst, plné a produktivní zaměstnání a slušnou práci pro všechny

8.1 Podporovat hospodářský růst na jednoho obyvatele v souladu s vnitrostátními podmínkami a zejména nejméně o 7% růstu hrubého domácího produktu ročně v nejméně rozvinutých zemích

8.2 Dosáhnout vyšší úrovně ekonomické produktivity díky diverzifikaci (rozložení celkové investice do více investic), technologické modernizaci a inovaci, a to i prostřednictvím zaměření na pracovní síly a odvětví s vysokou přidanou hodnotou.

8.3 Podporovat politiky zaměřené na rozvoj, které podporují produktivní činnosti, vytváří slušná pracovní místa, podnikání, tvořivost a inovace a podporovat formalizaci a růst mikropodniků, malých a středních podniků, a to i prostřednictvím přístupu k finančním službám

8.4 Postupně zlepšit do roku 2030 celosvětovou efektivnost využívání zdrojů v oblasti spotřeby a výroby a usilovat o oddělení hospodářského růstu od zhoršování životního prostředí v souladu s desetiletým rámcem programů udržitelné spotřeby a výroby s vyspělými

zeměmi v čele

8.5 Do roku 2030 dosáhnout plné a produktivní zaměstnanosti a důstojné práce pro všechny ženy a muže, včetně mladých lidí a osob se zdravotním postižením, a stejnou odměnu za práci stejné hodnoty

8.6 Do roku 2020 výrazně snížit podíl mladých lidí, kteří nejsou zaměstnaní, vzdělávání nebo odborně vzdělávání

8.7 Přijmout okamžitá a účinná opatření k vymýcení nucené práce, ukončení moderního otroctví a obchodování s lidmi a zajistit zákaz a odstranění nejhorších forem dětské práce, včetně náboru a používání dětských vojáků, a do roku 2025 ukončit práci dětí ve všech jejich formách

8.8 Chránit pracovní práva a podporovat bezpečné pracovní prostředí pro všechny pracovníky, včetně pracujících migrantů, zejména ženských migrantů a pracovníků s nejistým zaměstnáním

8.9 Do roku 2030 navrhnout a zavést politiky na podporu udržitelného cestovního ruchu, který vytváří pracovní místa a podporuje místní kulturu a produkty

8.10 Posílit kapacitu domácích finančních institucí a tím podporovat a rozšiřovat přístup k bankovním, pojišťovacím a finančním službám pro všechny

8.a Zvýšit podporu rozvojem zemím, zejména nejméně rozvinutým zemím, pomocí podpory obchodu, a to i prostřednictvím *Rozšířeného integrovaného rámce pro technickou pomoc v oblasti obchodu pro nejméně rozvinuté země*

8.b Do roku 2020 vypracovat a provést globální strategii pro zaměstnanost mládeže a zavést *Globální pakt o pracovních místech* Mezinárodní organizace práce(ILO)

Cíl 9. Budovat odolnou infrastrukturu, podporovat inkluzivní a udržitelnou industrializaci a podporovat inovace

9.1 Rozvíjet kvalitní, spolehlivou, udržitelnou a odolnou infrastrukturu včetně regionální a přeshraniční infrastruktury s cílem podpořit hospodářský rozvoj a blahobyt lidí, se zaměřením na dostupný a spravedlivý přístup pro všechny

9.2 Podporovat inkluzivní a udržitelnou industrializaci a do roku 2030, výrazně zvýšit podíl průmyslu na zaměstnanosti a hrubém domácím produktu v souladu s vnitrostátními podmínkami a zdvojnásobit jeho podíl v nejméně rozvinutých zemích

9.3 Zvýšit přístup drobných průmyslových a jiných podniků, zejména v rozvojových zemích, k finančním službám včetně cenově dostupných úvěrů a jejich integraci do hodnotových řetězců a trhů

9.4 Do roku 2030 zmodernizovat infrastrukturu a zdokonalit průmysl, aby byly udržitelné, se zvýšenou efektivností využívání zdrojů a s vyšším přijetím čistých a ekologicky šetrných technologií a průmyslových procesů se všemi zeměmi v souladu s jejich příslušnými schopnostmi

9.5 Posílit vědecký výzkum, zlepšit technologické schopnosti průmyslových odvětví ve všech zemích, zejména v rozvojových zemích, včetně podpory inovací a podstatného zvýšení počtu pracovníků výzkumu a vývoje na 1 milion osob a zvýšit veřejné a soukromé výdaje na výzkum a vývoj

9.a Usnadnit udržitelný a odolný rozvoj infrastruktury v rozvojových zemích prostřednictvím zvýšené finanční, technologické a technické podpory afrických zemí, nejméně rozvinutých zemí, vnitrozemských rozvojových zemí a malých ostrovních rozvojových států

9.b Podporovat vývoj domácích technologií, výzkum a inovaci v rozvojových zemích, a to zajištěním vhodného politického prostředí, mimo jiné pro diverzifikaci (rozdělení do více

oblastí) průmyslu a přidanou hodnotu do komodit

9.c výrazně zvýšit přístup k informačním a komunikačním technologiím a usilovat o zajištění univerzálního a cenově dostupného přístupu k internetu v nejméně rozvinutých zemích do roku 2020;

Cíl 10. Snížit nerovnost v rámci zemí i mezi nimi (Evropou a Afrikou pozn.překl)

10.1 do roku 2030 postupně dosáhnout a udržet růst příjmu u spodních 40% obyvatelstva rozhodně vyšší než je celostátní průměr

10.2 Do roku 2030 posilovat a podporovat sociální, ekonomické a politické začlenění všech, bez ohledu na věk, pohlaví, postižení, rasu, etnickou příslušnost, původ, náboženství nebo ekonomický či jiný status

10.3 Zajistit rovnost příležitostí a snížit nerovnosti výsledků, a to i odstraněním diskriminačních zákonů, politik a postupů a podporou příslušných právních předpisů, politik a opatření v této oblasti

10.4 Přijmout politiky, zejména fiskální (daňovou), mzdovou politiku a politiku sociální ochrany a postupně dosáhnout větší rovnosti

10.5 Zlepšit regulaci a sledování světových finančních trhů a institucí a posílit provádění těchto předpisů

10.6 Zajistit zvýšení zastoupení a hlasů rozvojových zemí při rozhodování v globálních mezinárodních hospodářských a finančních institucích, abychom se zasadili o efektivnější, důvěryhodné, odpovědné a legitimní instituce

10.7 Usnadnit řádnou, bezpečnou, pravidelnou a odpovědnou migraci a mobilitu lidí, a to i prostřednictvím provádění plánovaných a dobře řízených migračních politik

10.a Provádět zásadu zvláštního a diferencovaného (odlišného) režimu pro rozvojové země, zejména nejméně rozvinuté země, v souladu s dohodami Světové obchodní organizace

10.b Podporovat oficiální rozvojovou pomoc a finanční toky, včetně přímých zahraničních investic, do států, kde je největší potřeba, zejména v nejméně rozvinutých zemích, v afriických zemích, v malých ostrovních rozvojových státech a v rozvojových zemích ve vnitrozemí, v souladu s jejich národními plány a programy

10.c do roku 2030 snížit na méně než 3% transakční náklady na remittance migrantů (platby, které migranti posílají do zemí svého původu rodinám a krajanským sdružením) a vyloučit platební koridory s náklady vyššími než 5%

Cíl 11. Vytvořit inkluzivní, bezpečná, odolná a udržitelná města a lidská sídla

11.1 Do roku 2030 zajistit přístup všem k odpovídajícímu, bezpečnému a cenově dostupnému bydlení a základním službám a zušlechtit slamy

11.2 Do roku 2030 poskytnout přístup k bezpečným, cenově dostupným, přístupným a udržitelným dopravním systémům pro všechny, zlepšit bezpečnost silničního provozu, zejména rozšířením veřejné dopravy, se zvláštním zřetelem na potřeby osob v ohrožených situacích, žen, dětí, osob se zdravotním postižením a starších osob

11.3 Do roku 2030 zvýšit inkluzivní a udržitelnou urbanizaci (poměšťování) a kapacitu pro participační (s účastí všech), integrované a udržitelné plánování a řízení lidských sídel ve všech zemích

11.4 Posílit úsilí o ochranu a zabezpečení světového kulturního a přírodního dědictví

11.5 do roku 2030 výrazně snížit počet úmrtí a počet postižených osob a podstatně snížit přímé hospodářské ztráty způsobené katastrofami vůči globálnímu hrubému domácímu produktu, včetně katastrof souvisejících s vodou, se zaměřením na ochranu chudých a lidí ve

zranitelných situacích

11.6 Do roku 2030 snížit nepříznivý dopad měst na životní prostředí na jednoho obyvatele, a to i tím, že se bude věnovat zvláštní pozornost kvalitě ovzduší a městskému a jinému nakládání s odpady

11.7 Do roku 2030 poskytnout univerzální přístup k bezpečným, inkluzivním a přístupným, zeleným a veřejným prostorám, zejména pro ženy a děti, starší osoby a osoby se zdravotním postižením

11.a Podporovat pozitivní hospodářské, sociální a environmentální vazby mezi městskými, příměstskými a venkovskými oblastmi posílením plánování národního a regionálního rozvoje

11.b do roku 2020 podstatně zvýšit počet měst a lidských sídel, které přijmou a zrealizují integrované politiky a plány na začlenění, efektivitu zdrojů, migraci a adaptaci a přizpůsobení se změně klimatu, odolnost vůči katastrofám a rozvíjení a provádění řízení rizika katastrof na všech úrovních v souladu s *Rámcem Sendai pro snížení rizika katastrof 2015-2030*,

11.c Podporovat nejméně rozvinuté země, a to i prostřednictvím finanční a technické pomoci, při budování udržitelných a odolných budov s využitím místních materiálů

Cíl 12. Zajistit udržitelné modely spotřeby a výroby

12.1 Provést desetiletý rámec programů pro udržitelnou spotřebu a výrobu, přičemž všechny země podniknou kroky s rozvinutými zeměmi v čele, s přihlédnutím k rozvoji a schopnostem rozvojových zemí

12.2 Do roku 2030 dosáhnout udržitelného řízení a efektivního využívání přírodních zdrojů

12.3 Do roku 2030 snížit celosvětový potravinový odpad na jednoho obyvatele o polovinu na maloobchodní a spotřebitelské úrovni a snížit ztráty potravin ve výrobních a dodavatelských řetězcích, včetně ztrát po sklizni

12.4 do roku 2020 dosáhnout ekologického řízení chemických látek a všech odpadů v průběhu životního cyklu v souladu s dohodnutými mezinárodními rámci a významně snížit jejich uvolňování do ovzduší, vody a půdy s cílem minimalizovat jejich nepříznivé dopady na lidské zdraví a životní prostředí;

12.5 Do roku 2030 podstatně snížit tvorbu odpadů prostřednictvím prevence, snižování, recyklace a opětovného použití

12.6 Podněcovat společnosti, zejména velké a nadnárodní společnosti, k přijetí udržitelných postupů a začleňování informací o udržitelnosti do svého cyklu předkládání zpráv

12.7 Podporovat udržitelné postupy veřejných zakázek v souladu s vnitrostátními politikami a prioritami

12.8 Do roku 2030 zajistit, aby lidé všude měli odpovídající informace a povědomí o udržitelném rozvoji a životním stylu v souladu s přírodou

12.a Podporovat rozvojové země, aby posílily své vědecké a technologické kapacity směřující k udržitelnějším způsobům spotřeby a výroby

12.b Vypracovat a začlenit nástroje pro sledování dopadů udržitelného rozvoje na udržitelný cestovní ruch, který vytváří pracovní místa a podporuje místní kulturu a produkty

12.c Ekonomičtěji plánovat neefektivní dotace na fosilní paliva, které podporují neekonomickou spotřebu odstraněním narušení trhu v souladu s vnitrostátními okolnostmi, včetně restrukturalizace daní a postupného odstranění těchto škodlivých subvencí, kde existují, s cílem zohlednit jejich environmentální dopady, přičemž plně zohledníme specifické potřeby a podmínky rozvojových zemí a minimalizujeme možné nepříznivé dopady na jejich rozvoj způsobem, který chrání chudé a postižené komunity

Cíl 13. Urychleně podniknout kroky v boji proti klimatickým změnám a jejich dopadech

*

13.1 Posílit odolnost a přizpůsobivou kapacitu vůči rizikům souvisejícím s klimatem a přírodními katastrofami ve všech zemích

13.2 Začlenit opatření v oblasti změny klimatu do národních politik, strategií a plánování

13.3 Zlepšit vzdělávání, zvyšování povědomí a lidské a institucionální kapacity týkající se zmírňování změny klimatu, přizpůsobení, snižování dopadů a včasného varování

13.a Provádět závazky převzaté smluvními stranami rozvinutých zemí *Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu* s cílem mobilizovat do roku 2020 společně 100 miliard dolarů ročně ze všech zdrojů s cílem uspokojit potřeby rozvojových zemí v souvislosti se smysluplnými opatřeními na zmírnění dopadů a transparentnost provádění a plného uvedení do provozu *Zeleného klimatického fondu* prostřednictvím jeho kapitalizace (přepočtení ročního důchodu z kapitálu na peněžní hodnotu) co nejdříve

13.b Podporovat mechanismy zvyšování kapacity pro účinné plánování a řízení související s změnou klimatu v nejméně rozvinutých zemích a malých ostrovních rozvojových státech, včetně zaměření na ženy, mládež a místní a diskriminované společenství

Cíl 14. Zachovat a udržitelně využívat oceány, moře a mořské zdroje pro udržitelný rozvoj

14.1 Do roku 2025 předcházet a výrazně snížit znečištění moře všech druhů, zejména z pozemních činností, včetně odpadu v oceánech a znečištění živin

14.2 Do roku 2020 udržitelně řídit a chránit mořské a pobřežní ekosystémy, aby se zabránilo významným nepříznivým dopadům, včetně posilování jejich odolnosti, a přijmout opatření k jejich obnově, aby bylo dosaženo zdravých a plodných oceánů

14.3 Minimalizovat a řešit dopady okyselování oceánů, a to i prostřednictvím zvýšené vědecké spolupráce na všech úrovních

14.4 do roku 2020 účinně regulovat získávání a ukončení nadměrného rybolovu, nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu a ničivých rybolovných postupů a provádět vědecky založené plány řízení s cílem obnovit celkový stav ryb v co nejkratším možném čase, alespoň na úrovni, která může vytvořit maximálně udržitelný výnos stanovený jejími biologickými vlastnostmi

14.5 do roku 2020 zachovat nejméně 10% pobřežních a mořských oblastí v souladu s vnitrostátním a mezinárodním právem a na základě nejlepších dostupných vědeckých informací

14.6 Do roku 2020 zakázat určité formy dotací na rybolov, které přispívají k nadměrné kapacitě a nadměrnému rybolovu, odstranit dotace, které přispívají k nezákonnému, nehlášenému rybolovu a neregulovanému rybolovu a zdržet se zavádění nových dotací, přičemž uznáváme, že vhodné a účinné zvláštní a rozdílné zacházení pro rozvojové a nejméně rozvinuté země by mělo být nedílnou součástí jednání *Světové obchodní organizace o dotacích v rybolovu*

* Uznávající, že *Rámcová úmluva Organizace spojených národů o změně klimatu* je primárním mezinárodním mezivládním fórem pro vyjednávání globální reakce na změnu klimatu.

14.7 Do roku 2030 zvýšit hospodářské výhody pro malé ostrovní rozvojové státy a nejméně rozvinuté země z udržitelného využívání mořských zdrojů, a to i prostřednictvím udržitelného řízení rybolovu, akvakultury a cestovního ruchu

14.a Zvyšovat vědecké poznatky, rozvíjet výzkumné kapacity a přenášet námořní technologii s přihlédnutím k *Mezivládní oceánografické komisi o kritériích a pokynech pro přenos mořských technologií* s cílem zlepšit zdraví oceánů a zvýšit přínos mořské biologické rozmanitosti pro rozvoj rozvojových zemí, zejména malých ostrovních rozvojových států a nejméně rozvinutých zemí

14.b Poskytnout malým drobným rybářům přístup k mořským zdrojům a trhům

14.c Zvýšit zachování a udržitelné využívání oceánů a jejich zdrojů prováděním mezinárodního práva, jak je uvádí UNCLLOS *Úmluva Organizace spojených národů o mořském právu*, která stanoví právní rámec pro zachování a udržitelné využívání oceánů a jejich zdrojů, s odvoláním na odstavec 158 "Budoucnost, kterou chceme"

Cíl 15. Chránit, obnovit a podpořit udržitelné využívání suchozemských ekosystémů, udržitelně spravovat lesy, bojovat proti dezertifikaci (proměna půdy v poušť) a zastavit a zvrátit degradaci půdy a zastavit ztrátu biologické rozmanitosti

15.1 do roku 2020 zajistit zachování, obnovu a udržitelné využívání suchozemských a vnitrozemských sladkovodních ekosystémů a jejich služeb, zejména lesů, mokřadů, hor a pevnin, v souladu se závazky vyplývajícími z mezinárodních dohod

15.2 Do roku 2020 podpořit zavádění udržitelného řízení všech druhů lesů, zastavit odlesňování, obnovit poškozené lesy a podstatně zvýšit zalesňování a znovu-zalesňování na celém světě

15.3 Do roku 2030 bojovat proti dezertifikaci, obnovit znehodnocenou zem a půdu včetně půdy zasažené dezertifikací, suchem a záplavami a usilovat o dosažení světa s nulovou degradací půdy

15.4 do roku 2030 zajistit zachování horských ekosystémů, včetně jejich biologické rozmanitosti, s cílem zvýšit jejich schopnost poskytovat přínosy, které jsou nezbytné pro udržitelný rozvoj

15.5 Učinit naléhavé a významné kroky ke snížení degradace přírodních stanovišť, zastavit ztráty biologické rozmanitosti a do roku 2020 ochránit a předcházet zániku ohrožených druhů

15.6 Podporovat spravedlivé a rovné sdílení přínosů plynoucích z využívání genetických zdrojů a podporovat vhodný přístup k těmto zdrojům, jak bylo mezinárodně dohodnuto

15.7 Přijmout naléhavé kroky k ukončení pytláctví a obchodování s chráněnými druhy rostlin a živočichů a řešit poptávku i nabídku nelegálních produktů z volné přírody

S přihlédnutím k probíhajícím jednáním Světové obchodní organizace, rozvojové agendě z Dohy a ministerskému mandátu v Hongkongu.

15.8 do roku 2020 zavést opatření, která by zabránila výskytu a významně snížila vliv invazních cizích druhů na půdní a vodní ekosystémy a kontrolovat nebo vyhubit prioritní druhy

15.9 do roku 2020 začlenit hodnoty ekosystému a biologické rozmanitosti do národního a místního plánování, rozvojových procesů, strategií a zpráv na snížení chudoby;

15.a Mobilizovat a výrazně zvýšit finanční zdroje ze všech zdrojů s cílem zachovat a udržitelně využívat biologickou rozmanitost a ekosystémy

15.b. Mobilizovat významné zdroje ze všech zdrojů a na všech úrovních pro financování udržitelného lesního hospodářství a poskytnout rozvojovým zemím odpovídající pobídky k prosazování tohoto řízení, včetně ochrany a opětovného zalesňování

15.c Zvýšit celosvětovou podporu úsilí v boji proti pytláctví a obchodování s chráněnými druhy, a to i zvýšením schopnosti místních komunit usilovat o udržitelné příležitosti živobytí

Cíl 16. Podporovat mírové a inkluzivní společnosti pro udržitelný rozvoj, zajistit přístup ke spravedlnosti pro všechny a vybudovat účinné, odpovědné a inkluzivní instituce na všech úrovních

16.1 Významně snížit všechny formy násilí a související úmrtnosti všude

16.2 Ukončit zneužívání, vykořisťování, obchodování s lidmi a všechny formy násilí a mučení dětí

16.3 Podporovat právní stát na národní a mezinárodní úrovni a zajistit rovný přístup ke spravedlnosti pro všechny

16.4 do roku 2030 výrazně snížit nelegální toky finančních prostředků a zbraní, posílit obnovu a návrat ukradených majetků a bojovat proti všem formám organizovaného zločinu

16.5 Podstatně snížit korupci a úplatkářství ve všech jejich podobách

16.6 Vyvíjet účinné, odpovědné a transparentní instituce na všech úrovních

16.7 Zajistit vstřícné, inkluzivní a reprezentativní rozhodování s účastí všech na všech úrovních

16.8 Rozšířit a posílit účast rozvojových zemí v **institucích globálního řízení**

16.9 Do roku 2030 poskytnout právní identitu všem, včetně registrace při narození

16.10 Zajistit veřejný přístup k informacím a chránit základní svobody v souladu s vnitrostátními právními předpisy a mezinárodními dohodami

Cíl 17. Posílit způsoby provádění a oživit globální partnerství pro udržitelný rozvoj

Finance

17.1 Posílit mobilizaci vnitrostátních zdrojů, a to i prostřednictvím mezinárodní podpory rozvojovým zemím, aby se zlepšila domácí kapacita pro výběr daní a jiných finančních příjmů

17.2 Rozvinuté země plně začlení své oficiální závazky v oblasti rozvojové pomoci včetně závazku mnoha rozvinutých zemí dosáhnout cílové hodnoty 0,7% hrubého národního produktu pro oficiální rozvojovou pomoc rozvojovým zemím a 0,15 až 0,20% hrubého národního produktu pro nejméně rozvinuté země; Poskytovatelé oficiální rozvojové pomoci se vyzývají, aby zvážili stanovení cíle, který by nejméně rozvinutým zemím poskytl nejméně 0,20% hrubého národního produktu

17.3 Mobilizovat dodatečné finanční zdroje pro rozvojové země z více zdrojů

17.4 Pomáhat rozvojovým zemím při získávání dlouhodobé dluhové udržitelnosti prostřednictvím koordinovaných politik zaměřených na podporu financování dluhů, zmírnění dluhů a restrukturalizaci dluhů a případně na řešení vnějšího zadlužení vysoce zadlužených chudých zemí za účelem snížení dluhové zátěže

17.5 Přijmout a zavést režimy podpory investic pro nejméně rozvinuté země

Technologie

17.6 Zvýšit regionální a mezinárodní sever-jih, jih-jih a trojstranné spolupráce a přístup k vědě, technologii a inovaci a posílit sdílení znalostí na základě vzájemně dohodnutých podmínek, a to i prostřednictvím lepší koordinace stávajících mechanismů, zejména na úrovni OSN, a prostřednictvím globálního mechanismu usnadnění technologií

17.7 Podporovat rozvoj, přenos a šíření technologií šetrných k životnímu prostředí do

rozvojových zemí za příznivých podmínek, a to i za zvýhodněných a přednostních podmínek, podle vzájemně dohodnutých podmínek

17.8 Plně zavést do roku 2017 technologickou banku a mechanismus pro budování kapacit v oblasti vědy, techniky a inovací pro nejméně rozvinuté země a zlepšit využívání aktivujících technologií, zejména informačních a komunikačních technologií

Budování kapacit

17.9 Posílit mezinárodní podporu při provádění účinných a cílených budování kapacit v rozvojových zemích s cílem podpořit národní plány k plnění všech cílů udržitelného rozvoje, mimo jiné prostřednictvím Sever-Jih, Jih-Jih a trojstranné spolupráce

Obchod

17.10 Podporovat univerzální, otevřený, na pravidlech založený, nediskriminační a spravedlivý mnohostranný obchodní systém v rámci *Světové obchodní organizace*, včetně závěru jednání v rámci *Rozvojové agendy z Dohá*

17.11 Výrazně zvýšit vývozy rozvojových zemí, zejména s cílem zdvojnásobit podíl nejméně rozvinutých zemí na celosvětovém vývozu do roku 2020

17.12 Provést včasné uplatňování bezcelního a bez-kvótového trvalého přístupu na trhy pro všechny nejméně rozvinuté země v souladu s rozhodnutími *Světové obchodní organizace*, a zajistit, aby preferenční pravidla původu platná pro dovozy z nejméně rozvinutých zemí byla průhledná a jednoduchá a přispěla k usnadnění přístupu na trh

Systémové problémy

Soudržnost politik a institucí

17.13 Posílit celosvětovou makroekonomickou stabilitu, a to i prostřednictvím koordinace politik a soudržnosti politik

17.14 Zlepšit soudržnost politik pro udržitelný rozvoj

17.15 Respektovat politický prostor a vedoucí postavení každé země při vytváření a provádění politik zaměřených na vymýcení chudoby a udržitelný rozvoj

Partnerství s více zainteresovanými stranami

17.16 Zlepšit globální partnerství pro udržitelný rozvoj, doplněné o mnohostranná partnerství, které mobilizují a sdílejí znalosti, odborné znalosti, technologie a finanční zdroje s cílem podpořit dosažení cílů udržitelného rozvoje ve všech zemích, zejména v rozvojových zemích

17.17 Povzbuzovat a podporovat účinné partnerství veřejného, veřejného a soukromého sektoru a občanské společnosti na základě zkušeností a zajišťování zdrojů strategií partnerství

Data, sledování a odpovědnost

17.18 Zvýšit podporu budování kapacit rozvojovým zemím včetně nejméně rozvinutých zemí a malých ostrovních rozvojových států do roku 2020 výrazně zvýšit dostupnost vysoce kvalitních, včasných a spolehlivých údajů rozdělených podle příjmů, pohlaví, věku, rasy, etnické příslušnosti, migračního statusu, zdravotního postižení, geografické polohy a dalších charakteristik relevantních v národním kontextu

17.19 Do roku 2030 se bude vycházet z již existujících iniciativ zaměřených na vypracování měření pokroku v udržitelném rozvoji, které doplní hrubý domácí produkt, a podpoří budování statistických kapacit v rozvojových zemích

Způsoby provádění a globální partnerství

60. Znovu potvrzujeme náš pevný závazek k plnému provedení této nové Agendy. Uznáváme, že nebudeme schopni dosáhnout našich ambiciózních met a cílů bez revitalizovaného a posíleného globálního partnerství a srovnatelně ambiciózních způsobů provádění.

Revitalizované globální partnerství usnadní intenzivní globální zapojení do podpory plnění všech těchto met a cílů, které spojují vlády, občanskou společnost, soukromý sektor, systém Organizace spojených národů a další subjekty a mobilizují veškeré dostupné zdroje.

61. Mety a cíle Agendy se zabývají prostředky nezbytnými pro realizaci našich kolektivních ambicí. Prostředky realizace met v rámci každého cíle udržitelného rozvoje (SDG) a 17 cílů (Goal 17), které jsou uvedeny výše, jsou klíčové pro realizaci naší Agendy a mají stejný význam jako ostatní mety a cíle. Rovněž jim přiřadíme stejnou prioritu v našem úsilí a rámci globálních ukazatelů pro sledování našeho pokroku.

62. Tuto Agendu, včetně cílů udržitelného rozvoje (SDG), lze splnit v rámci revitalizovaného globálního partnerství pro udržitelný rozvoj, který je podpořen konkrétními politikami a opatřeními uvedenými v *Akční agendě z Addis Abeby*, která je nedílnou součástí *Agendy 2030 pro udržitelný rozvoj*. *Akční agenda z Addis Abeby* podporuje, doplňuje a pomáhá uvést do kontextu způsoby provádění cílů *Agendy 2030*. To se týká domácích veřejných zdrojů, domácích a mezinárodních soukromých podniků a financí, mezinárodní rozvojové spolupráce, mezinárodního obchodu jako motoru pro rozvoj, zadlužení a udržitelnost dluhu, řešení systémových otázek a vědy, technologie, inovace a budování kapacit a dat, monitorování a sledování.

63. Jádrem našeho úsilí budou soudržné národní strategie udržitelného rozvoje podporované integrovanými vnitrostátními rámci financování. Znovu opakujeme, že každá země má primární odpovědnost za svůj hospodářský a sociální rozvoj a že na úlohu národních politik a rozvojových strategií nemůže být kladen příliš velký důraz. Budeme respektovat politický prostor a vedoucí postavení každé země při provádění politik vymýcení chudoby a trvale udržitelného rozvoje, přičemž budeme důslední v souladu s příslušnými mezinárodními pravidly a závazky. Současně musí být vnitrostátní rozvojové úsilí podpořeno aktivací mezinárodního hospodářského prostředí, včetně koherentního a vzájemně podporujícího se světového obchodu, měnových a finančních systémů a posíleného a zvýšeného globálního hospodářského řízení. Procesy rozvoje a usnadnění dostupnosti odpovídajících znalostí a technologií v celosvětovém měřítku, stejně jako budování kapacit, jsou rovněž klíčové. Zavazujeme se, že budeme usilovat o soudržnost politik a umožňující prostředí pro udržitelný rozvoj na všech úrovních a se všemi aktéry a znovu oživíme globální partnerství pro udržitelný rozvoj.

64. Podporujeme provádění příslušných strategií a akčních programů, včetně *Istanbulské úmluvy* a *Akčního programu, cesty SAMOA* a *Vídeňského akčního programu pro vnitrozemské rozvojové země na období deseti let 2014-2024*, a opětovně potvrzujeme význam podpory *Agendy 2063 Africké unie* a programu *Nového partnerství pro rozvoj Afriky (NEPAD)*, které jsou všechny nedílnou součástí nové Agendy. Uznáváme hlavní výzvu k dosažení trvalého míru a udržitelného rozvoje v zemích konfliktu a situacích po konfliktu.

65. Uznáváme, že země se středními příjmy stále čelí významným výzvám pro dosažení udržitelného rozvoje. Aby bylo zajištěno, že dosud dosažené výsledky zůstanou trvalými, budeme usilovat o řešení stávajících výzev prostřednictvím výměny zkušeností, lepší koordinace a lepší a cílené podpory rozvojového systému OSN, mezinárodních finančních institucí, regionálních organizací a dalších zúčastněných stran.

66. Zdůrazňujeme, že pro všechny země jsou veřejné politiky a mobilizace a efektivní využívání domácích zdrojů, které jsou zdůrazněny zásadou národního vlastnictví, klíčové pro naše společné úsilí o udržitelný rozvoj, včetně dosažení cílů udržitelného rozvoje. Uvědomujeme si, že domácí zdroje jsou především vytvářeny ekonomickým růstem podporovaným příznivým prostředím na všech úrovních.

67. Soukromá podnikatelská činnost, investice a inovace jsou hlavní hnací silou produktivity, včetně ekonomického růstu a vytváření pracovních míst. Uznáváme rozmanitost soukromého sektoru, od mikropodniků přes družstva až po nadnárodní společnosti. Vyzýváme všechny podniky, aby uplatňovaly svou kreativitu a inovaci při řešení výzev udržitelného rozvoje. Budeme podporovat dynamický a dobře fungující podnikatelský sektor a současně chránit pracovní práva a environmentální a zdravotní normy v souladu s příslušnými mezinárodními normami a dohodami a dalšími probíhajícími iniciativami v tomto ohledu, jako jsou například *Hlavní zásady podnikání a lidských práv a pracovní normy Mezinárodní organizace práce (ILO)*, *Úmluva o právech dítěte* a klíčové mnohostranné dohody o životním prostředí pro strany těchto dohod.

68. Mezinárodní obchod je motorem inkluzivního hospodářského růstu a snižování chudoby a přispívá k podpoře udržitelného rozvoje. Budeme i nadále prosazovat univerzální, na pravidlech založený, otevřený, transparentní, předvídatelný, inkluzivní, nediskriminační a spravedlivý mnohostranný obchodní systém v rámci *Světové obchodní organizace (WTO)*, jakož i smysluplné uvolnění obchodu. Vyzýváme všechny členy *Světové obchodní organizace*, aby zdvojnásobili své úsilí o okamžité dokončení jednání o *Rozvojové agendě z Dohá*. Přikládáme velký význam tomu, abychom budovali obchodní kapacity pro rozvojové země, včetně afrických zemí, nejméně rozvinutých zemí, vnitrozemských rozvojových zemí, malých ostrovních rozvojových států a zemí se středními příjmy, včetně rozvoje regionální hospodářské integrace a propojitelnosti.

69. Uznáváme potřebu pomoci rozvojovým zemím při dosažení dlouhodobé udržitelnosti dluhu prostřednictvím koordinovaných politik zaměřených na podporu dluhového financování, zmírnění dluhu, restrukturalizaci dluhu a řádné řízení dluhu, jak bude vhodné. Mnohé země jsou stále zranitelné vůči dluhovým krizím a některé jsou uprostřed krizí, včetně několika nejméně rozvinutých zemí, malých ostrovních rozvojových států a některých rozvinutých zemí. Znovu opakujeme, že dlužníci a věřitelé musí spolupracovat, aby zabránili a řešili neudržitelné dluhové situace. Udržení udržitelných úrovní zadlužení je odpovědností půjčujících zemí; nicméně uznáváme, že věřitelé mají rovněž povinnost půjčovat způsobem, který nezhoršuje dluhovou udržitelnost země. Budeme podporovat zachování udržitelnosti dluhu těch zemí, které získaly odpuštění dluhu a dosáhly udržitelné úrovně zadlužení.

70. Tímto zprovozňujeme *Mechanismus pro usnadnění technologií*, který byl založen na *Akčním programu z Addis Abeby* za účelem podpory cílů udržitelného rozvoje. *Mechanismus pro usnadnění technologií* bude založen na vícestranné spolupráci mezi členskými státy, občanskou společností, soukromým sektorem, vědeckou obcí, subjekty Organizace spojených národů a dalšími zúčastněnými stranami a bude složen z *Interinstitucionálního pověřeného týmu OSN pro vědu, technologie a inovace pro cíle udržitelného rozvoje*, *Fóra pro vědu, technologie a inovace pro cíle udržitelného rozvoje* ve spolupráci s více zainteresovanými stranami a online platformou.

• *Interinstitucionální pověřený tým OSN pro vědu, technologie a inovace pro cíle udržitelného rozvoje* podpoří koordinaci, soudržnost a spolupráci v rámci systému OSN v záležitostech vědy, techniky a inovací (STI), zvýší synergii a efektivitu, zejména posílí iniciativu v oblasti

budování kapacit. Pověřený tým bude čerpat z existujících zdrojů a bude spolupracovat s 10 zástupci občanské společnosti, soukromého sektoru a vědecké obce při přípravě setkání *Fóra pro vědu, technologii a inovace s více zainteresovanými stranami v zájmu cílů udržitelného rozvoje*, jakož i ve vývoji a provozování online platformy, včetně přípravy návrhů na způsoby pro fórum a on-line platformu. Těch deset zástupců jmenuje generální tajemník na dobu dvou let. Pověřený tým bude otevřen účasti všech agentur, fondů a programů OSN a funkčních komisí Hospodářské a sociální rady ECOSOC a bude zpočátku složen ze subjektů, které v současné době sjednocují neformální pracovní skupinu pro usnadnění technologií, jmenovitě: Úřad hospodářských a sociálních věcí OSN, Program OSN pro životní prostředí, Organizace Spojených národů pro průmysl (UNIDO), Organizace pro vzdělávání, vědu a kulturu OSN, Konference OSN o obchodu a rozvoji(UNTAD), Mezinárodní telekomunikační unie, Světová Organizace duševního vlastnictví (WIPO) a Světová banka.

A / HRC / 17/31, příloha.

Organizace spojených národů, řada Smlouvy, sv. 1577, č. 27531.

A / C.2 / 56/7, příloha.

- Online platforma bude využívána k vytvoření komplexního mapování informací o stávajících iniciativách, mechanismech a programech v oblasti vědy, techniky a inovací v rámci Organizace spojených národů a mimo ně, a bude sloužit jako brána k informacím. Online platforma usnadní přístup k informacím, znalostem a zkušenostem, jakož i osvědčeným postupům a získaným zkušenostem o iniciativách a politikách pro podporu vědy, technologie a inovací. Online platforma rovněž usnadní šíření příslušných vědeckých publikací s otevřeným přístupem vytvořených na celém světě. Internetová platforma bude vytvořena na základě nezávislého technického posouzení, které bude zohledňovat osvědčené postupy a zkušenosti získané z jiných iniciativ v rámci OSN i mimo ni, aby se zajistilo, že doplní, usnadní přístup a poskytne odpovídající informace o stávajících vědeckých, technologických a inovačních platformách, zabrání duplicitám a zvýší synergií.
- Fórum pro vědeckou technologii a inovace pro cíle udržitelného rozvoje s účastí více zainteresovaných stran bude svoláno jednou za rok na dobu dvou dnů, aby projednalo vědeckou, technologickou a inovační spolupráci v tematických oblastech pro realizaci cílů udržitelného rozvoje, sdružující všechny příslušné zúčastněné strany, aby aktivně přispěli v oblasti svých odborných znalostí. Fórum poskytne dějiště pro usnadnění interakcí, spojení a vytváření sítí mezi příslušnými zúčastněnými stranami a partnerství mezi více zainteresovanými stranami s cílem určit a prozkoumat potřeby a nedostatky v oblasti technologií, včetně vědecké spolupráce, inovací a budování kapacit, a také pomoci usnadnit rozvoj, přenos a šíření příslušných technologií pro cíle udržitelného rozvoje. Zasedání fóra svolává předseda Hospodářské a sociální rady před zasedáním Politického fóra na vysoké úrovni pod záštitou Rady ECOSOC nebo případně ve spolupráci s jinými fóry či konferencemi, zohlední téma, které je třeba zvážit, a na základě spolupráce s organizátory dalších fór nebo konferencí. Zasedání fóra budou společně předsedány dvěma členskými státy a výsledkem bude shrnutí diskusí, které vypracovali oba spolupředsedající, jako příspěvek k setkáním politického fóra na vysoké úrovni v souvislosti s následováním a přezkoumáním provádění rozvojové agendy po roce 2015.
- Zasedání politického fóra na vysoké úrovni budou informována prostřednictvím shrnutí fóra s více zainteresovanými stranami. Témata pro následné fórum více zainteresovaných stran o vědeckých technologiích a inovacích pro cíle udržitelného rozvoje budou zohledněny

Politickým fórem na vysoké úrovni o udržitelném rozvoji s přihlédnutím k odborným vstupům ze strany Pověřeného týmu.

71. Znovu zdůrazňujeme, že tato Agenda, její mety a cíle udržitelného rozvoje, včetně způsobů provádění, jsou univerzální, nedělitelné a vzájemně propojené.

Pokračování a kontrola

72. Zavazujeme se k systematickému pokračování a kontrole provádění této Agendy v příštích 15 letech. Rozsáhlý, dobrovolný, účinný, participativní, transparentní a integrovaný rámec pro pokračování a kontrolu bude zásadním způsobem přispívat k provádění a pomůže zemím maximalizovat a sledovat pokrok v provádění této Agendy, aby se zajistilo, že nikdo nezůstane pozadu.

73. Fungující na národní, regionální a globální úrovni, Agenda podpoří odpovědnost vůči našim občanům, podpoří účinnou mezinárodní spolupráci při dosahování této Agendy a podpoří výměnu osvědčených postupů a vzájemného učení. Bude mobilizovat podporu k překonání společných výzev a rozpozná nové a vznikající otázky. Vzhledem k tomu, že jde o univerzální Agendu, bude důležitá vzájemná důvěra a porozumění mezi všemi národy.

74. Procesy pokračování a kontroly na všech úrovních se řídí těmito zásadami:

(a) Procesy budou dobrovolné a pod vedením jednotlivých zemí, zohlední různé národní reality, kapacity a úroveň rozvoje a budou respektovat politický prostor a priority. Vzhledem k tomu, že vlastnictví na národní úrovni je klíčem k dosažení udržitelného rozvoje, výsledek procesů na národní úrovni bude základem pro kontrolu na regionální a globální úrovni, neboť globální kontrola bude založena především na oficiálních národních zdrojích údajů.

b) Procesy budou sledovat pokrok při provádění univerzálních met a cílů, včetně prostředků pro provádění, ve všech zemích způsobem, který bude respektovat jejich univerzální, integrovanou a vzájemně propojenou povahu a tři rozměry udržitelného rozvoje.

c) Procesy budou udržovat dlouhodobější orientaci, budou identifikovat úspěchy, výzvy, mezery a kritické faktory úspěchu a budou podporovat země při vykonávání informovaných politických rozhodnutí. Pomohou zmobilizovat potřebné prostředky provádění a partnerství, podpořit identifikaci řešení a osvědčených postupů a podpořit koordinaci a účinnost mezinárodního systému rozvoje.

d) Procesy budou otevřené, inkluzivní, participativní a transparentní pro všechny lidi a budou podporovat podávání zpráv všemi příslušnými zúčastněnými stranami.

e) Procesy budou zaměřené na lidi, genderově citlivé, budou respektovat lidská práva a budou se zaměřovat zejména na nejchudší, nejzranitelnější a nejopomíjenější osoby.

f) Procesy budou stavět na stávajících platformách a procesech tam, kde existují, vyhýbat se duplicitě a reagovat na vnitrostátní okolnosti, kapacity, potřeby a priority. Budou se postupně vyvíjet s přihlédnutím k nově vznikajícím tématům a vývoji nových metod a budou minimalizovat těžkosti s předáváním zpráv na vnitrostátní správní orgány.

g) Procesy budou důsledné a založené na důkazech, oznamovány podle hodnocení prováděných v jednotlivých zemích a informace budou kvalitní, přístupné, včasné, spolehlivé a rozčleněné podle příjmů, pohlaví, věku, rasy, etnického původu, migračního statusu, zdravotního postižení a zeměpisných míst a dalších charakteristik relevantních v národním kontextu.

h) Procesy vyžadují zvýšenou podporu rozvoje kapacit pro rozvojové země, včetně posilování vnitrostátních systémů údajů a hodnotících programů, zejména v afrických zemích, v nejméně

rozvinutých zemích (LDCs), v malých ostrovních rozvojových státech (SIDS), vnitrozemských rozvojových zemích (LLDCs) a v zemích se středními příjmy.

i) Procesy budou těžit z aktivní podpory systému OSN a dalších mnohostranných institucí.

75. Mety a cíle budou sledovány a kontrolovány pomocí souboru globálních ukazatelů. Tyto ukazatele budou doplněny ukazateli na regionální a národní úrovni, které budou vypracovány členskými státy, kromě výsledků práce vypracovaných pro rozvoj základů pro tyto cíle, kde dosud neexistují národní a globální základní údaje. Globální rámec ukazatelů, který bude vypracován úzce propojenou Agendou a skupinou odborníků pro ukazatele cílů udržitelného rozvoje, bude do března 2016 schválen Statistickou komisí OSN a následně přijat Hospodářským a sociálním výborem a Valným shromážděním v souladu se stávajícími mandáty. Tento rámec bude jednoduchý, avšak pevný, bude řešit všechny cíle udržitelného rozvoje, včetně prostředků pro provádění, a zachová politickou rovnováhu, integraci a ambice obsažené v nich.

76. Budeme podporovat rozvojové země, zejména africké země, nejméně rozvinuté země, malé ostrovní rozvojové státy a vnitrozemské rozvojové země, při posilování kapacity národních statistických úřadů a informačních systémů s cílem zajistit přístup k vysoce kvalitním, včasným, spolehlivým a rozčleněným údajům. Budeme podporovat transparentní a zodpovědné zvětšení vhodné spolupráce veřejného a soukromého sektoru s cílem využívat přínos, který je třeba učinit pomocí širokého spektra údajů, včetně pozorování Země a geoprostorových informací, a současně zajistit národní odpovědnost za podporu a sledování pokroku.

77. Zavazujeme se plně provádět pravidelné a inkluzivní přezkoumání pokroku na úrovni na nižší než národní, národní, regionální a globální úrovni. Budeme co nejvíce čerpat z existující sítě následných a revizních institucí a mechanismů. Vnitrostátní zprávy umožní vyhodnocení pokroku a identifikují výzvy na regionální a globální úrovni. Spolu s regionálními dialogy a globálními kontrolami budou sdělovat doporučení pro následné kroky na různých úrovních.

Národní úroveň

78. Vyzýváme všechny členské státy, aby co nejrychleji vyvinuly použitelné ambiciózní národní reakce na celkové provádění této Agendy. Ty mohou podpořit přechod k cílům udržitelného rozvoje a stavět na existujících nástrojích plánování, jako jsou národní rozvoj a strategie udržitelného rozvoje.

79. Vyzýváme také členské státy, aby prováděly pravidelné a podporující přezkoumání pokroku na národní a nižší než celonárodní úrovni, které jsou řízeny jednotlivými zeměmi a zeměmi posilovány. Tato přezkoumání by měla čerpat z příspěvků domorodého obyvatelstva, občanské společnosti, soukromého sektoru a dalších zúčastněných stran v souladu s národními okolnostmi, politikami a prioritami. Národní parlamenty i další instituce mohou také tyto procesy podporovat.

Regionální úroveň

80. Následná sledování a přezkoumání na regionální a sub-regionální úrovni mohou případně poskytnout užitečné příležitosti pro vzájemné učení, a to i prostřednictvím dobrovolných revizí, sdílení osvědčených postupů a diskuse o sdílených cílech. V tomto ohledu vítáme spolupráci regionálních a sub-regionálních komisí a organizací. Inkluzivní regionální procesy budou vycházet z přezkumů na národní úrovni a přispějí k následnému sledování a kontrole na globální úrovni, a to i na Politickém fóru na vysoké úrovni o udržitelném rozvoji.

81. Vzhledem k tomu, že je důležité vycházet z existujících mechanismů sledování a přezkumu na regionální úrovni a umožňovat přiměřený politický prostor, vyzýváme všechny členské státy, aby určily nejvhodnější regionální fórum, v němž se mohou zapojit. Regionální komise Organizace spojených národů se vyzývají, aby nadále podporovaly členské státy v tomto ohledu.

Globální úroveň

82. Politické fórum na vysoké úrovni bude hrát ústřední úlohu při dohledu nad sítí procesů následného sledování a přezkumu na celosvětové úrovni, bude pracovat soudržně s Valným shromážděním, Ekonomickou a sociální radou OSN a dalšími příslušnými orgány a fóry v souladu s existujícími mandáty. Usnadní sdílení zkušeností, včetně úspěchů, výzev a získaných zkušeností, a poskytne politické vedení, pokyny a doporučení pro následné kroky. Bude podporovat systémovou soudržnost a koordinaci politik udržitelného rozvoje. Politické fórum by mělo zajistit, aby Agenda zůstala relevantní a ambiciózní a mělo by se zaměřit na hodnocení pokroku, úspěchů a výzev, kterým čelí rozvinuté a rozvojové země, jakož i nové a vznikající otázky. Budou se uskutečňovat efektivní vazby s opatřeními pro pokračování a přezkoumání na všech příslušných konferencích a procesech OSN, včetně zejména rozvinutých zemí, malých ostrovních rozvojových států a rozvojových zemí ve vnitrozemí.

83. Následné kroky a přezkumy na Politickém fóru na vysoké úrovni budou oznámeny prostřednictvím výroční zprávy o pokroku v oblasti cílů udržitelného rozvoje, které připraví generální tajemník ve spolupráci se systémem OSN na základě rámce globálních ukazatelů a údajů z vnitrostátních statistických systémů a informací shromážděných na regionální úrovni. Politické fórum na vysoké úrovni bude také informováno v rámci *Zprávy o globálním udržitelném rozvoji*, která posílí spojení vědy a politiky a může poskytnout silný nástroj založený na důkazech, který bude podporovat tvůrce politik k podpoře vymýcení chudoby a udržitelnému rozvoji. Vyzýváme předsedu Ekonomické a sociální rady OSN, aby vedl proces konzultací o rozsahu, metodice a četnosti zprávy, jakož i její vztah ke zprávě o pokroku udržitelného rozvoje, jehož výsledek by se měl odrazit v Ministerské deklaraci zasedání politického fóra na vysoké úrovni v roce 2016.

84. Politické fórum na vysoké úrovni pod záštitou Hospodářské a sociální rady OSN uskuteční pravidelné přezkumy v souladu s usnesením Valného shromáždění 67/290. Přezkumy budou dobrovolné a budou podporovat podávání zpráv a budou zahrnovat rozvinuté a rozvojové země, jakož i příslušné subjekty OSN a další zúčastněné strany, včetně občanské společnosti a soukromého sektoru. Budou vedeni státem, který zahrnuje ministerské a další relevantní účastníky na vysoké úrovni. Budou poskytovat platformu pro partnerství, a to i za účasti významných skupin a dalších příslušných zúčastněných stran.

85. Tematická přezkoumání pokroku v oblasti cílů udržitelného rozvoje, včetně průřezových otázek, se uskuteční také na Politickém fóru na vysoké úrovni. Ta budou podpořena přezkumy funkčních komisí Hospodářské a sociální rady OSN a dalších mezivládních orgánů a fór, které by měly odrážet integrovanou povahu cílů, jakož i vzájemné propojení těchto cílů. Budou zapojovat všechny příslušné zúčastněné strany, a pokud je to možné, budou přispívat a zapojovat se do cyklu Politického fóra na vysoké úrovni.

86. Vítáme, jak bylo uvedeno v *Akčním programu z Addis Abeby*, nadšené pokračování a přezkoumávání financování rozvojových výsledků, jakož i veškerých prostředků plnění cílů udržitelného rozvoje, které jsou integrovány do rámce pro sledování a revizi této Agendy. Mezivládně schválené závěry a doporučení výročního fóra Hospodářské a sociální rady o financování rozvoje budou zahrnuty do celkového sledování a přezkoumání pro provádění

této Agendy na Politickém fóru na vysoké úrovni.

87. Politické fórum na vysoké úrovni se bude setkávat jednou za čtyři roky pod záštitou Valného shromáždění, a bude poskytovat politický dozor Agendy na vysoké úrovni a dozor její realizace, bude identifikovat její pokroky a vznikající problémy a mobilizovat další kroky k urychlení jejího naplnění. Další politické fórum na vysoké úrovni pod záštitou Valného shromáždění se bude konat v roce 2019, nastaví tak začátek cyklů setkávání, aby se maximalizovala soudržnost procesu komplexního přezkoumávání politiky jednou za čtyři roky.

88. Zdůrazňujeme také význam strategického plánování v celém systému, provádění a podávání zpráv, aby byla zajištěna koherentní a integrovaná podpora zavádění nové Agendy rozvojovým systémem OSN. Příslušné řídicí orgány by měly podniknout kroky k přezkoumání této podpory k provádění a podávání zprávy o pokroku a překážkách. Vítejte probíhající dialog v Hospodářské a sociální radě o dlouhodobějším postavení rozvojového systému OSN a těšíme se na případné kroky v této oblasti.

89. Politické fórum na vysoké úrovni bude podporovat účast významných skupin a dalších příslušných zúčastněných stran na pokračování a revizích Agendy v souladu s *Usnesením 67/290*. Vyzýváme ty subjekty, aby podaly zprávu o jejich přispívání k provádění Agendy.

90. Žádáme generálního tajemníka na základě konzultací s členskými státy, aby vypracoval zprávu, k projednání na sedmdesátém zasedání Valného shromáždění v rámci přípravy na zasedání Politického fóra na vysoké úrovni v 2016, která nastíní důležité milníky na cestě k soudržnému, účinnému a inkluzivnímu pokračování a přezkumu na globální úrovni. Zpráva by měla obsahovat návrh o organizačním uspořádání přezkumů vedených státy na *Politickém fóru na vysoké úrovni* pod záštitou *Hospodářské a sociální rady OSN*, včetně doporučení ohledně dobrovolných společných pokynů pro podávání zpráv. Zpráva by měla objasnit zodpovědnosti institucí a poskytovat pokyny týkající se ročních témat, pořadí tematických přezkumů a možností pravidelných přezkumů pro Politické fórum na vysoké úrovni.

91. Znovu potvrzujeme náš neochvějný závazek dosáhnout této Agendy a jejího plného využití, abychom do roku 2030 přeměnili náš svět na lepší úroveň.

4. plenární zasedání

25. září 2015

Nástroje uvedené v části nazvané "Cíle a cíle udržitelného rozvoje"

Rámcová úmluva Světové zdravotnické organizace o kontrole tabáku (Organizace spojených národů, série smluv, svazek 2302, č. 41032)

Sendaiský rámec pro snižování rizika katastrof 2015-2030 (rezoluce 69/283, příloha II)

Úmluva Organizace spojených národů o mořském právu (Organizace spojených národů, série smluv, svazek 1833, č. 31363)

"Budoucnost, kterou chceme" (usnesení 66/288, příloha)